

LRKSA OFICIALIŠ ORGANAS. KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Prenumerata metams \$7.00, psemėčiai \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4731

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 34. KETVIRTADIENIS. RUGPIŪCIO-AUG. 22, 1946. VOL.-METAI XXX

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Buvęs U. S. prezidentas Herbert Hoover, apvažinęs įvairias užsienio valstybes, gerai susipažinęs su pasaulio politinėmis ir ekonominėmis reikėmis, stipriai pasmerkia Maskvos vadovaujama 5-ąją koloną, kuri skleidžia pasaulyje nesantaiką, suirutę ir ruošia naujus kruvinius konfliktus.

Jau metai praėjo po kruvino karo, o taikos nėra ir nesimato, kada ją bus galima įvykdyti. Maskvos diriguojama penktoji kolona planingai platina visose šalyse konfuziją, kad duoti Sovietų Rusijai laiko ir laisvas rankas geriau sukonsoliduoti savo pozicijas okupuotose šalyse ir ten įsitvirtinti.

Buvęs prezidentas teisingai nurodo, kad šiandien daugiau tautų yra praradusių savo laisvę ir nepriklausomybę, negu prieš antrąjį pasaulinį karą. O demokratinės šalys skelbė ir tikrino, kad kariuomenė prieš agresiją, prieš pavergimą, prieš priespaudą ir baime.

Jei UNO ir Paryžiaus konferencijose tik spėjama vietoje, žinoma, kad krato ir galo, tai tik Maskvos ir jos satelitų kaltė. Maskvai svarbu trukdyti taikos pažangą, kad ji turėtų progos okupuotose kraštuose išlikviduoti patriotinius elementus ir kuo labiausiai sustiprinti sovietinę tvarką. Kada visos pozicijos bus užimtos ir sustiprintos, tada Maskva pasakys, kad patys žmonės pasirinko ir pamėgo sovietinę tvarką.

Europoje gyvenantys Lietuvos veikėjai rąkų nenuleidžia. Neatsižūrėdami į sunkias savo gyvenimo sąlygas ir į pavojų gresiančius jų artimiesiems, pasilikusiam Lietuvos, iš raudonųjų okupantų pusės, jie veikia, kiek išgalėdami. Jie žino, kad dabartinis momentas labai svarbus, kad artinasi Lietuvos likimo sprendimas ir kad sprendžiamai turės atsitižūrėti pačių lietuvių nustatymo. Pranešama, kad liepos mėnesį įvyko svarbus Lietuvos laisviniui dirbančių vadų pasitarimas. Jie nutarė dar labiau pagyventi ir sustiprinti akciją Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atkovojuimui.

Lietuvos vaduotojai, kaip ir visa nūdien raudonųjų agresorių pavergtą ir kankinamą tautą, deda dideles viltis mūmuse, laisvoje Dėdės Samo žemėje gyvenančiuose lietuviuose. Mes turime tą suprasti ir dar stipriau prisidėti prie akcijos. Vienykimės prie Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo, kurs teikia pagalbą ir išvėntintiems tautiečiams materialę ir moralinę pagalbą; vienykimės prie Amerikos Lietuvių Tarybos, kuri veda politinę akciją už Lietuvos išlaisvinimą. Kai Lietuva atgaus nepriklausomybę ir pagaus iš baishų karo ir okupantų jai padarytų žaidų, mes vėl galėsim visą dėmesį ir jėgas nukreipti į savo vietinius reikalus.

NAUJAS L. R. K. S. A. DAKTARAS KVOTEJAS DR. ALBERTAS J. VALIBUS

DR. A. J. VALIBUS

LRKSA 55-tas seimas, įvykęs liepos 22-25 d., 1946, Cleveland, Ohio, vyriausiu organizacijos daktaru kvotėjam vienbalsiai išrinko plačiai žinomą visuomeninį veikėją, 209 kp. narį dr. Albertą J. Valibū, iš Kingston, Pa.

Dr. A. J. Valibus gimė gegužės 16, 1901, Minersville, Pa. Jo tėvas Vincas ir motina Elzbieta (Stravinskaitė) Valibai jau yra mirę.

Albertas užbaigęs Minersville pradžios ir keturių metų High School įstojo į Hahnemann College of Science, Philadelphia, Pa., kurią baigė 1921 m. Po to lankė Medical College (Pa.) ir 1925 m. įgijo medicinos daktaro laipsnį. Vienus metus praktikavo Mercy ligoninėje, Wilkes-Barre, Pa.

1926 m. išlaikė kvotimus prieš Pennsylvania valstijos tarybą ir gavo leidimą užsiimti gydytojo praktika. Rugpiūčio mėn. 1926 m. jis atsidarė ofisą Edwardsville, Pa., ir čia išvystė labai sekmingą daktaro praktiką.

Sausio 5 d. 1927 metais Kingstono Šv. Marijos bažnyčioje susituokė su Marijona Angela Obraityte, jau mirusiu Mykolo ir Marijono Obraičių dukterimi iš Edwardsville, Pa.

Spalių 10 d. 1927 metais Valibai susilaukė dukrelės, kurią pakrikštijo Elzbitos Marijonos vardu. Duktė lankė St. Ann's Academy, Wilkes-Barre; Šv. Kazimiero Akademią, Chicagoje; birželio mėn. 1944 m. baigė Wyoming Seminary ir jau vienus metus lankė Miami Florida universitetą.

Dr. Valibus į LRKSA 209 kuopą įsirašė vasario mėn. 1927 m.

Birželio mėn. 1932 m. L. R. K. S. A. 46 seime Wilkes-Barre, Pa., buvo išrinktas vyriausiu daktaru kvotėjam. Būdamas vykdomam komitete jis taipgi ėjo finansinės komisijos nario pareigas.

1935 metais demokratų tikietu buvo išrinktas Pennsylvania valstijos legislatūros atstovu. Tarnavo du metus eidamas įvairių komisijų nariu pareigas. Gubernatorius H. Earle buvo paskyręs jį į valstijos komitetą ruošimui U. S. konstitucijos 150 metų jubiliejaus paminėjimo.

Liepos mėn. 1941 m. persikėlė į Chicago, kur praktiko gydytojų įamą.

Birželio mėn. 1942 m. jis įstojo U. S. kariuomenė. Tarnavo kapitono laipsniu militarise ligoninėse. Garbingai paliuosutas iš kariuomenės vėl grįžo prie civilio medicinos daktaro praktikos. Kovo mėn. 1943 m. atidarė savo ofisą 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa., kur ir dabar veda sekmingą praktiką.

Tai turėdama galvoje, Amerikos Lietuvių R. K. Federacija išaukia Amerikos Katalikų Kongresą.

Nieks neginčija to fakto, kad lietuvių katalikų visuomenė Amerikoje yra gausiausia, rimčiausia ir stipriausia susiorganizuavusi. Todėl, kaip iš tokios, daugiau ir reikalaujama. Šaukia Amerikos Kongresas turės ne tik mūsų visuomenės organizuotumą sustiprinti, ligėsiol dirbamus darbus labiau sukoordinuoti, bet nustatyti tinkamas gaires atseities veiklai. Tik vieningai dirbdami tegalsime atsakyti į tuos tautos gyvenimo klausimus, kurie mums yra statomi.

Kongreso Laikas ir Vieta
Amerikos Lietuvių Kongreso didysis Rengimo Komitetas mūsų spaudoje jau paskelbė, kad Kongresas įvyks šiais metais, spalio mėnesio 20 ir 21 dienomis. Laikas, kaip matote yra labai patogus. Jis nustatytas taip, kad kiek galint didesnis mūsų organizacijų ir draugijų skaičius galėtų savo atstovus prisijūsti ir kad kuo daugiausia veikėjų ir įvairių profesijų žmonių dalyvaugtų.

Kongreso vieta patogi: New Yorkas, Capitol Hotel. Nieks neabejoja, kad Atlanto okeano pakraščiais daugiausia lietuvių gyvena. Veiklėjai Naujosios Anglijos lietuviai katalikai, Didysis New Yorkas, New Jersey, Pennsylvaniaios lietuviai, be abejojimo, Kongresui duos gausią reprezentaciją. Esama tam tikrų užtikrinimų, kad nuo jų neatsilikis vidurvakių ir vakarų lietuvių katalikų organizacijos.

Kongreso Sasntatas
Organizacijos, jų kuopos bei skiraij, draugijos ir klubai atstovus į Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą siųs tokią tvarka, kokia siųsdavo į Federacijos Kongresus. Skirtumas tik bus toks, kad į visuotinj Lietuvių Katalikų Kongresą galės siųsti ir tos organizacijos ir draugijos, kurios ligiol prie Federacijos nebuo daroma: visos turės lygias teises pirmąjį Kongreso dieną. Antrąjį Kongreso dieną, būtent, spalij mėn. 21 d. bus svarstomi Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos vidujiniai arba ūkio reikalai, todėl, suprantama, juose sprendžiamij balsą turės tik tie, kurie priklausantij organizacijų ir draugijų atstovai. Bet patariamajį balsą visi turės. Dar parbrėžiama, kad pirmąjį Kongreso dieną—spalij mėn. 20 d. visų organizacijų atstovai visuose reikaluose turės lygias teises.
Atstovus į Kongresą siūndia: didžiosios centralinės organizacijos po vieną atstavą nuo kiekvieno tūkstančio narių; apskritis po penkis, skyriai, kuopos ir lokalinės draugijos po vieną, redakcijos ir lietuvių katalikų įstaigos taip pat po vieną.
Į Kongresą yra kviečiama visa mūsų garbingoji dvasiškija, katalikai profesionalai ir veikėjai.
Programa
Kongresas prasidės iškilmingomis pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioje New Yorke. Pirmoji sesija, Capitol Hotel, bus atidaroma 2 val. po pietų. Pirmajai dienai numatyta trys svarbūs, pagrindiniai referatai. Vieną iš jų paruos vėliausia iš Europos atvykęs Lietuvos katalikų visuomenės veikėjas, kurio vardas bus paskelbtas vėliau; antrą—Amerikos Katalikų Veikimo Centro (NCWC) atstovas; trečią—vienas iš Amerikos lietuvių katalikų veikėjų. Referatuose bus liečiami aktualieji lietuvių tautos ir Amerikos lietuvių katalikų visuomenės reikalai. Kongreso atstovai dalyvaus diskusijose, darys pasiūlymus. Bus priimtos atitinkamos rezoliucijos. Apie Kongreso pramogas ir visas kitas smulkmenas praneš visuomenė Rengimo Komitetas.
Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso reikalais prašom kreiptis į Rengimo Komitetą, 222 So. 9th St., Brooklyn 11, N. Y.; arba į ALRKF Sekretorijata, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.
ALRKF Federacijos Centro Valdyba

LRKSA VYKDOMOJO KOMITETO SUVAZIAVIMAS

Rugpiūčio 23, 24 ir 26 dd., 1946, įvyks Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje Vykdomojo Komiteto svarbus susirinkimas. Visus komiteto (centro valdybos) narius prašau atvykti. Susirinkimas bus centro raštinės name, Wilkes-Barre, Pa.

Pirmas susirinkimo posėdis prasidės rugpiūčio 23, 10 valandą ryte.

Jei kuopų valdybos ar paskiri nariai turi kokių reikalų ar sumanymų liečiančių mūsų organizaciją ir jos gerovę, prašau juos pasiūsti centro sekretorijai.

LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

DIDIEJI TAUTOS REIKALAI MUS ŠAUKIA

BESIRENGIANT PRIE AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO

Kongreso Tikslas

Pavertęgi Lietuva ir visa mūsų tauta, gyvenanti didelę krizę ir kovojanti dėl pačios egzistencijos, laukia didelių darbų ir pasiaukojimo iš tų lietuvių, kurie dar turi laisvės veikti, kurių burnos nėra užrištos, kurių nelaukia koncentracijos stovyklos, kalėjimas ar ištrėmimas; ir tolimajį ir šaltąjį Sibirą. Šiuo momentu nelaimingosioms Lietuvos ir po visą pasaulį išblaškytų lietuvių visa išsigelbėjimo viltis yra sudėta į Amerikos lietuvių rankas.

Tai turėdama galvoje, Amerikos Lietuvių R. K. Federacija išaukia Amerikos Katalikų Kongresą.

Nieks neginčija to fakto, kad lietuvių katalikų visuomenė Amerikoje yra gausiausia, rimčiausia ir stipriausia susiorganizuavusi. Todėl, kaip iš tokios, daugiau ir reikalaujama. Šaukia Amerikos Kongresas turės ne tik mūsų visuomenės organizuotumą sustiprinti, ligėsiol dirbamus darbus labiau sukoordinuoti, bet nustatyti tinkamas gaires atseities veiklai. Tik vieningai dirbdami tegalsime atsakyti į tuos tautos gyvenimo klausimus, kurie mums yra statomi.

Kongreso Laikas ir Vieta
Amerikos Lietuvių Kongreso didysis Rengimo Komitetas mūsų spaudoje jau paskelbė, kad Kongresas įvyks šiais metais, spalio mėnesio 20 ir 21 dienomis. Laikas, kaip matote yra labai patogus. Jis nustatytas taip, kad kiek galint didesnis mūsų organizacijų ir draugijų skaičius galėtų savo atstovus prisijūsti ir kad kuo daugiausia veikėjų ir įvairių profesijų žmonių dalyvaugtų.

Kongreso vieta patogi: New Yorkas, Capitol Hotel. Nieks neabejoja, kad Atlanto okeano pakraščiais daugiausia lietuvių gyvena. Veiklėjai Naujosios Anglijos lietuviai katalikai, Didysis New Yorkas, New Jersey, Pennsylvaniaios lietuviai, be abejojimo, Kongresui duos gausią reprezentaciją. Esama tam tikrų užtikrinimų, kad nuo jų neatsilikis vidurvakių ir vakarų lietuvių katalikų organizacijos.

Kongreso Sasntatas
Organizacijos, jų kuopos bei skiraij, draugijos ir klubai atstovus į Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą siųs tokią tvarka, kokia siųsdavo į Federacijos Kongresus. Skirtumas tik bus toks, kad į visuotinj Lietuvių Katalikų Kongresą galės siųsti ir tos organizacijos ir draugijos, kurios ligiol prie Federacijos nebuo daroma: visos turės lygias teises pirmąjį Kongreso dieną. Antrąjį Kongreso dieną, būtent, spalij mėn. 21 d. bus svarstomi Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos vidujiniai arba ūkio reikalai, todėl, suprantama, juose sprendžiamij balsą turės tik tie, kurie priklausantij organizacijų ir draugijų atstovai. Bet patariamajį balsą visi turės. Dar parbrėžiama, kad pirmąjį Kongreso dieną—spalij mėn. 20 d. visų organizacijų atstovai visuose reikaluose turės lygias teises.
Atstovus į Kongresą siūndia: didžiosios centralinės organizacijos po vieną atstavą nuo kiekvieno tūkstančio narių; apskritis po penkis, skyriai, kuopos ir lokalinės draugijos po vieną, redakcijos ir lietuvių katalikų įstaigos taip pat po vieną.
Į Kongresą yra kviečiama visa mūsų garbingoji dvasiškija, katalikai profesionalai ir veikėjai.
Programa
Kongresas prasidės iškilmingomis pamaldomis Aušros Vartų bažnyčioje New Yorke. Pirmoji sesija, Capitol Hotel, bus atidaroma 2 val. po pietų. Pirmajai dienai numatyta trys svarbūs, pagrindiniai referatai. Vieną iš jų paruos vėliausia iš Europos atvykęs Lietuvos katalikų visuomenės veikėjas, kurio vardas bus paskelbtas vėliau; antrą—Amerikos Katalikų Veikimo Centro (NCWC) atstovas; trečią—vienas iš Amerikos lietuvių katalikų veikėjų. Referatuose bus liečiami aktualieji lietuvių tautos ir Amerikos lietuvių katalikų visuomenės reikalai. Kongreso atstovai dalyvaus diskusijose, darys pasiūlymus. Bus priimtos atitinkamos rezoliucijos. Apie Kongreso pramogas ir visas kitas smulkmenas praneš visuomenė Rengimo Komitetas.
Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso reikalais prašom kreiptis į Rengimo Komitetą, 222 So. 9th St., Brooklyn 11, N. Y.; arba į ALRKF Sekretorijata, 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.
ALRKF Federacijos Centro Valdyba

GRAIKAI SUSAUDE 9 ANARKISTUS

Atėnai, Graikija. — Rugpiūčio 16-tą graikai sušaudė 9 anarkistus—penkis kareivius ir keturis civilius. Jie dalyvavo atakoje prieš militarę Pontokerasis stovyklą netoli Kilikis. Dėl tos atakos buvo virš 40 oficerių ir kareivijų.

Senosios A Klases Narių Persirašymo Eiga

Persirašymo Eiga

CENTRO PRANESIMAS NR. 12

Pereitą savaitę centro ofisų gavė iš šių kuopų persirašymų narių aplikacijų:

70 kp. Old Forge, Pa.	7
25 " Miners Mills, Pa.	5
80 " Eynon, Pa.	2
298 " Carbondale, Pa.	2
28 " Luzerne, Pa.	2
190 " Detroit, Mich.	1
2 " Forest City, Pa.	1
67 " Racine, Wis.	1

Artinasi ruduo, vėsesni orai ir pagyvėjimas draugijinio veikimo. Be abejonės, pagyvės ir persirašymo veikla. Pagyvės persirašymo darbas ir tose kuopose, kurios ikišiol dar mažai padarė, arba dar nei pradėjo. To reikalauja organizacijos ir pačių narių gerovė. Moderniškas gavo iš šių kuopų persirašymų narių aplikacijų: 3 procentų sertifikatai suteiks nariams geresnę protekciją. Atsitikime nedarbo, ligos ar kitų sunkenybių, kada jie neišgalės užsimokėti savo duoklių, jie nebus išbraukiami iš Susivienymo narių tarpo, negaunant jokių rezervų, kaip kad yra su tais nariais, kurie turi senosios A klases 4 procentų sertifikatus. Moderniški 3 procentų sertifikatai patikrina nariams pratęstos, išmokėtos ir atsiskaitymo grynais (cash surrender) vertes. Taigi, kuo greičiau nariai persirašys į 3 procentų sertifikatus, tuo geriau. Dabar sąlygos yra geriausios, o vėliau jos gali pasunkėti.

"GARSO" RĖMĖJAI

Pereitą savaitę į "Garso" rėmėjų eiles įstojo šios kuopos ir paskiri asmenys:

31 kp. Mahanoy City, Pa., prisijūstė J. Zernauskas
127 " Cambridge, Mass.—H. Lukošius
141 " Brockton, Mass.—L. Drusinkas
280 " Hudson, N. Y.—John Jankauskas
262 " Hazleton, Pa.—Mykolas Dulinkas
63 " Youngstown, Ohio—Miss Helen Valon
103 " Rochester, N. Y.—Albin Upton
110 " Norwood, Mass.—V. J. Kudirka
235 " Columbus, Ohio—K. Yuška
11 " Waterbury, Conn.—Mrs. M. Karinauskas
110 " Athol, Mass.—William Kulišauskas
48 " Cicero, Ill.—B. Jonelius
62 " Sheboygan, Wis.—Marć Aldakauskienė
188 " Albany, N. Y.—Anthony Salties
65 " Paterson, N. J.—J. Spranaitis
154 " Aurora, Ill.—Wm. Soris
142 " Cleveland, Ohio—Geo. Venosovas
7 " Pittston, Pa.—Jos. Yonakas
179 " E. St. Louis, Ill.—M. S. Kimutis
77 " Swoyersville, Pa.—V. Montvila
15 " Chicago, Ill.—Al. Rudris
111 " Plymouth, Pa.—Juris Plitnikas
112 " Bridgeville, Pa.—V. Pleta
68 " Pana, Ill.—Ant. Čiiauskas
121 " Springfield, Ill.—J. Stasiukynas
70 " Old Forge, Pa.—Mary Malinoska
109 " New Britain, Conn.—Bronė Mičūnienė
1 " Edwardsville, Pa.—Alicija Venslauskienė
83 " Scranton, Pa.—Simanas Galinis
17 " Wilkes-Barre, Pa.—Br. Jaškis
209 " Kingston, Pa.—A. Agurkis
209 " Kingston, Pa.—S. Matulevičius
Mr. and Mrs. J. Venslauskas, Edwardsville, Pa.
17 kp. pirmininkas J. Batvinkas, Wilkes-Barre, Pa.
Petras Labentis, R. D. 4, Montrose, Pa.

Pažymėtini stambesni rėmėjai, būtent: 31 kp. Mahanoy City, Pa., išplatino 6 tikiėtų knygytes; 127 kp. Cambridge, Mass.—7 kn.; 63 kp. Youngstown, Ohio—6 kn.; 103 kp. Rochester, N. Y.—7 kn.; 81 kp. Norwood, Mass.—8 kn.; 109 kp. New Britain, Conn.—8 kn.; 11 kp. Waterbury, Conn.—8 kn.; 62 kp. Sheboygan, Wis.—6 kn.; 65 kp. Paterson, N. J.—6 kn.; 111 kp. Plymouth, Pa.—8 kn.

DOVANŲ LAIMĖTOJAI

Dovanų išleidimas įvyko pereitą sekmadienį, rugpiūčio 18-tą, Rocky Glen parke, per LRKSA 4-tos apskrities metinio išvaizavimo programą.

- FIRMŲ DOVANŲ**—moteriška furtokė ir mufta—A. Saltis, 270 Third St., Albany, N. Y. (Tikieta No. 3124).
- ANTRŲ DOVANŲ**—50 dol. vertės U. S. pergalės boną—F. Shopis, 388 Sylvan Avenue, Waterbury, Conn. (No. 11,339).
- TREČIŲ DOVANŲ**—25 dol. vertės U. S. pergalės boną—S. Misloy, 8138 Chamberlain St., Detroit, Mich. (No. 3801).
- KETVIRTŲ DOVANŲ**—10 dol. grynais—L. Baden, 27 1/2 Lafayette Ave., Annapolis, Md. (No. 12,912).
- PENKTŲ DOVANŲ**—5 dol. grynais—A. Ivinckas, 11892 Ableswhite Ave., Cleveland, Ohio (No. 4483).
- ŠEŠTŲ DOVANŲ**—5 dol. grynais—Bob Maliska, 209 E. Centre St., Shenandoah, Pa. (No. 3838).
- SEPTINTŲ DOVANŲ**—5 dol. grynais—Osa Kukucenia, 202 Florien St., Pittsburgh, Pa. (No. 10,986).

Dovanos laimėtojus bus išsiųstos be atidėliojimo.

NUOSIRDĪ PADEKA

"Garso" redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams—kuopų viršininkams, tikiėtų platintojams ir visiems pirktėjams. Jūsų paramą sukčiai įvertinams ir ją išsigaizmės. "Garso" toliau lėtkimai tarnaus Susivienymo, visuomenės ir savo tautos veikalam.

"Garso" Redakcija ir Administracija

U. S. Ambasadorius Pasmerkus rugpiūčio 9-tą. Sužalotus lėktuvus nusileido Jugoslavijos teritorijoj. 7 amerikiečiai vandai U. S. ambasadorius Richard C. Patterson pareikė pasipiktinimą. Rugpiūčio 19-tą jugoslavai nuėdė Jugoslavijos atakos prieš U. S. musė didelį transportinį amerikietis. Incidentas įvyko kiejų lėktuvų.

PRENUMERATOS KAINA:

Jungt. Am. Vltst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

POKARINIS PASAULIS

Pasaulį ivairuose žmonių iškykiose dažniausia at-... (text continues)

Amerikos Jungtinės Valstybės, pasaulio turtingiausis šalis, savo ištekliams, ka-... (text continues)

Vienok, kas šiandien vyrauja? Juk niekam nepaslap-... (text continues)

Išganytojas mums sako, kad visų pirma ieškokite Dangaus Karalystės ir Jo... (text continues)

Kas šiandien kludo įvykdymui Kristaus mokslo dė-

nių? Visam pasauliui yra žinoma, kad ne kas kitas, tik raudonasis komunistinis fa-... (text continues)

Taip, jei jau pasaulio valstybės nutolo nuo Kristaus mokslo, — suprantama išva-... (text continues)

Šiandien raudonųjų rusų komunistų užgrobtose šalyse žmonės turi slėpti savo mote-... (text continues)

Taigi, ko gali pasaulis susilaukti, kad tokiam doroviniam susmukimui, supuvi-... (text continues)

Taigi, ko gali pasaulis susilaukti, kad tokiam doroviniam susmukimui, supuvi-... (text continues)

AGRESINGI MASKVOS SIEKIMAI VEDA PRIE NAUJO KARO

Pasirodo, kad agresorių kosėris niekuomet nepasoti-... (text continues)

Kaip Hitlerio ir jo nacių užgrobtųjų apėtinai augo su kiekvienu nauju užkariavimu, taip šiandien Stalino ir jo bolševikų užgrobtųjų ga-... (text continues)

Eina gandai, kad Maskva nejuokais ruošiasi naujiems žygiams. Šį kartą jos dantys nukreiptos į Turkiją. Esą, O-... (text continues)

Kadangi Anglija irgi ne-... (text continues)

būt, dar baisnis karas gali užsiliepsnoti netikėtai greitumu. Naujam konflikte Jungtinės Amerikos Valstybės, be abejonės, palaikytų Anglijos pusę, nes aišku, kaip diena, ko siekia raudonasis imperializmas.

Jeį karas kiltų, būtų pavartotos atominės bombos, naujai išobulintos raketinės bombos, kurias Sovietai taip intensyviai išmėgina per Švedijos teritoriją, ir kitos patobulintos karo priemonės.

VARZOMA PERSIKELTI IŠ VIENOS ZONOS

Pastaruoju laiku UNRRA ang-... (text continues)

AMERIKOS KOMUNISTAI

—MASKVOS BERNAI Dienraštis "Draugas" rašo apie Amerikos komunistų vadovybės išleistas nariams instrukcijas, kurios aiškiai parodo, kam šie elementai tarnauja, būtent, Maskvai. Štai jų siekiai:

"1 Užsienio politikoje: ginti sovietų politiką Balkanuose, Rytuose Europoje (vadinasi, Pa-... (text continues)

"2. Vidaus politikoje: siekti, kad būtų panaikinta privaloma karo tarnyba ir paskubinti de-... (text continues)

"Sovietų blokas Paryžiaus 'taikos konferencijoje' stengiasi kaip įmanoma apsunkti ir prailginti konferencijos darbą. Visą laiką to bloko nariai prišinėsi demokratinį valstybių sumanymams ir kelia naujus ginčus.

Committee, American Labor Party ir parengti dirvą trečiam partijai sukurti, kuri galėtų dalyvauti 1948 m. rinkimuose. Kiekvieną Jungt. Valstybių vi-... (text continues)

REIKIA BUDETI IR VEIKTI

Savaistraštis "Amerika" rašo: "Ar bus kas gintų Lietuvos bylą Taikos Konferencijoje Paryžiuje? VLIK turi dvi veikiančias komisijas, kurios pa-... (text continues)

"Amerikos Lietuvių Taryba State Departmentui taipgi pareiškė mūsų nusistatymą. Bu-... (text continues)

KREMLIAUS BEZDZIONES

"Naujienos" taip apibūdina bolševikų komedijas Pa-ryžiaus taikos konferencijoje:

"Sovietų blokas Paryžiaus 'taikos konferencijoje' stengiasi kaip įmanoma apsunkti ir prailginti konferencijos darbą. Visą laiką to bloko nariai prišinėsi demokratinį valstybių sumanymams ir kelia naujus ginčus.

ke, žinoma, groja Molotovas, kurį spaudos korespondentai apibūdina, kaipo čempioną tarptautinių sutarčių laimėto-... (text continues)

SKAUDI IR PAMOKINANTI TIKROVE

"Sandara" rašo: "Garsus anglų publicistas Garvinas, "Daily Telegraph" špaltose, įrodinėja dėl ko Ame-... (text continues)

"Toji sovietų ekspansija, pa-sak Garvino, atlika ne sovietų diplomatijos, bet raudonos ar-... (text continues)

IDIJOTŲ BUVO IR BUS

"Vienybė" rašo: "Geriausias politikano pa-... (text continues)

"Kas, pavyzdžiui, gali tikėti Molotovu, kuris tvirtina, kad Sovietų Rusija—mažųjų tautų gynėja?"

PASAULIO GRIUVESIAI

Prieš antrąjį pasaulinį karą, nežinau kokiais jį sumetimais prisiūsta man laikraštis leidžia-... (text continues)

Ar tai toks kelias veda į taiką? Kitas pasakis yra—ką Dievas nori nubausti, tai pirmiau atima protą. Rodos, Dievo ryškėti šiandien skaudžiai plaka pasauli. O už ką? Gal, kaip pašalmėje pasakyta: "Pasakė kvailys savo širdyje—nėra Dievo" ir žmogus pa-... (text continues)

Anais rusų caro laikais, kada rusų valstybėje jau leista suauk-... (text continues)

Pasaulio 21 tautos atstovai Pa-ryžiuje viens kitam liežuvius ro-... (text continues)

Pagrė Miliukovas aną bemokslį rusų kaimietį ir paragino to-... (text continues)

Čia peršasi išvada, kad be Die-vo pagalbos pasaulio neks nesu-... (text continues)

Ar tai toks kelias veda į taiką? Kitas pasakis yra—ką Dievas nori nubausti, tai pirmiau atima protą. Rodos, Dievo ryškėti šiandien skaudžiai plaka pasauli. O už ką? Gal, kaip pašalmėje pasakyta: "Pasakė kvailys savo širdyje—nėra Dievo" ir žmogus pa-... (text continues)

Anais rusų caro laikais, kada rusų valstybėje jau leista suauk-... (text continues)

Pasaulio 21 tautos atstovai Pa-ryžiuje viens kitam liežuvius ro-... (text continues)

Pagrė Miliukovas aną bemokslį rusų kaimietį ir paragino to-... (text continues)

GELBĖKIM PABĖGELIUS NUO MIRTIES!

"TE NEBONIE NEI VIENO LIETUVIO, KURIS NEJSIRASYTŲ Į BENDRAJĄ AMERIKOS LIETUVIŲ SALPOS FONDA"

Mūsų mirtingoji kovoje už Lietuvos ateitį, mano manymu, svarbi yra kova už Lietuvos pa-... (text continues)

Pabėgėlių šelpimas turi būti mūsų pirmasis artimo meilės žy-... (text continues)

Amerikos yra tradicija pri-... (text continues)

UNRRA nuo 1947 m. pradžios nusost šelpusi pabėgėlius. Šelpi-... (text continues)

UNRRA ne visus lietuvius šelp-... (text continues)

UNRRA ne visus lietuvius šelp-... (text continues)

LIETUVIŲ KUNIGŲ SUVAZIAVIMAS

S. m. birželio 4-6 d. Hanau į-... (text continues)

Ligi liepos 1 d. BALF išleido pašalpai pinigais \$400,527.15, nu-... (text continues)

BALF turi 118 skyrių ir apie 1,000 pagalbinčių draugijų. Stipriai, veikliai, gerai organizuoti ir savo darbą įvertinę skyriai yra Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pagrindas. Vieni skyriai kur kas galėtų turėti dau-... (text continues)

REGISTRUOJAMA EMIGRACIJAI

Kai kur amerikiečių zonaj U. N. E. R. A. pranešė, kad tie, kurie nori emigruoti, privalo užsi-... (text continues)

Koks bus BALF'o darbas tarp pabėgėlių? Tarp pabėgėlių turi-... (text continues)

šaus pranešimu, tremtinių tarpe yra 1,728 studentai lankę univer-... (text continues)

Veikia ir skautai. Amerikos skautų draugovė pridėjo su-... (text continues)

BALF taipgi studijuoja ir kiek galima gelbėti imigracijas. Žinoma, ne pinigais gelbėti, tik patarimais ir tarpininkavimu, ka-... (text continues)

BALF'as paskutiniu laiku žmėsi gelbėti našlaičius. Viso atsi-... (text continues)

Našlaičiams pagalbenti ir pa-remti BALF centras sudarė ko-... (text continues)

Siuo momentu BALF'ui labai reikalingas visuomenės bendra-... (text continues)

Ne tik reikalingi draubūžiai ir reikmenys, bet šaukte šaukiasi pabėgėliai maisto ir vaistų. Mes niekad negalim nutraukti dra-... (text continues)

Rugpjūčio pabaigoje rengiasi sugrįžti mūsų pirminkas iš Eu-... (text continues)

Kun. Jonas Balkūnas, BALF Vicepirmininkas

Kalkuta-Indija. — Rugpjūčio 16-18 dd. musulmonų ir hindų su-... (text continues)

L. R. K. S. A. 55-tojo SEIMO PROTOKOLAS

(Tiesiny)

Einant prie neuzbaigto sekt. V. T. Kvetko raporto, tolesnius paklausimus davė: J. Svirskas, V. Mikulauskienė, F. Šaukevičius ir M. Šrup-Šienė.

SEKRETORIAUS RAPORTAS

Brangios Delegetės-Delegetai

Visi seimai yra svarbūs, taigi ir šis nesudaro išimties; vienok pereitas seimas, įvykęs Scranton, Pa., gal būt, buvo vienas iš svarbiausių mūsų organizacijos istorijoje. Jis padarė galutiną pažangų žingsnį, kuomet jis autorizavo vykdomąjį komitetą išvystyti savanorio persirašymo planą iš N.F.C. 4% certifikatų į moderniškus rūšies certifikatus.

Aš trumpai aiškinsiu finansinę organizacijos padėtį, kadangi pilna finansinė apyskaita randasi raporte dėl jūsų patikrinimo. Vienok aš noriu atkreipti dėmesį, kad nepripažinti turtai 1945 metų pabaigoje siekė \$2,486.66 iš kurių \$2,000 sudarė ofiso įrengimai ir \$486.66 sudarė paskolos nariams už certifikatus. Jūs taipgi galėjote pastebėti, kad Susivienymams turi žymią fondų dalį investavę į U.S. vyriausybės bonus. Šie investavimai buvo padaryti kaip patriotinis gestas paramai mūsų šalies karo pastangų ir saugumo sumetimais. Šių bonų palūkanų kuponai yra 2 1/2%, kuomet mūsų certifikatai yra išleisti 4% ir 3 1/2% pagrindu. Dėl šios priežasties visi mūsų fondai negalėtų būti investuoti į vyriausybės bonus dėl to mes turime kitokios rūšies bonus su truputį aukštesnėmis palūkanų ratomis. 1944 pajamos iš investavimų buvo \$45,569.15, arba 3.24%, o 1945—\$46,186.28, arba 3.20%. Tuo būdu trūksta iki reikalaujamų palūkanų uždarbių už mūsų certifikatus.

Mes kreipiame dėmesį į mūsų pagerintą investavimų kokybę. To pa-siekti pardavus dalį real estate ir pardavus menkos vertės bonus ir pinig-us perinvestuojant į aukštesnės rūšies bonus. Pagerėjimas galutinai pa-fodomas nepripažintų turtų stoviu, kuris nukrito iki \$2,486.66, palyginant su \$57,036.54 1943 metų pabaigoje ir su \$283,218.69 1938 metų pabaigoje. Pereitais dviem metais pripažinti turtai padidėjo \$180,683.40 pasidėko-jant turimų bonų kainų pagerėjimui, pelnui gautam iš parduotų bonų, taipgi pasidėkojant puikiam pagerėjimui morgičiuose.

Nepripažintas turtas 1938.....	\$283,218.69
Nepripažintas turtas 1945.....	2,486.56

Įvertinimo (valuation) raportai daromi remiantis pripažintų turtų pa-grindu; tai yra, turtais turinčiais dabartines rinkos vertes. Nepripažinti turtai yra numuštos vertės arba be pripažintos vertės. Kai kurios 1938 metų nepripažinto turto vertės yra atgavę įvertinimo kainas laike karo metų, bet daug tokiu turto buvo nurašyta, kaip neturinio vertės. Štai dėlko šitokio nepripažinto turto vertė 1945 metais numušta iki \$2,486.66. \$2,000 šio tur-to vertės yra organizacijos ofiso rakanduose ir įrengimuose ir etc., ir jis nėra pripažintas dėlto, kad investentas turi mažos realės vertės ir neturi uždarbio kokybės. Likusieji \$486.66 yra paskolos nariams ant certifikatų, kas irgi nelaikoma, kaip turinčios turto vertės.

Padidėjimas pripažinto turto per paskutinius septynis metus praktiš-kaį yra pusė milijono dolerių.

Real estate turtas Akron, Ohio, kuris buvo įgytas morgičio paskolos foreklozinimu, beveik pilnai parduotas. Dabartinis investentas siekia ne-daugiau, kaip \$5,000.

Nuo šios vietos aš nusistatęs likusį mano raportą pašvesti išryškintiui mano pareiškimo šio raporto pradžioje, kad Scrantų seimas buvęs gal būt svarbiausias seimas mūsų organizacijos istorijoje, kuomet jis priėmęs re-zioluciją suteikiančią nariams galimybę permainyt savo N.F.C. 4% certi-fikatus. Aš nesiimsiu teisinti vykdomojo komiteto akcijos priėmimui kon-versijos plano, bet padarysui mūsų organizacijos istorijos apžvalgą pa-rodymui priežasčių ir daugelio komplikacijų, kurias vykdomasis komite-tas turėjo apsparstyti ir išspręsti pirma, negu buvo gautas galutinis plano užgyrimas iš Pensylvanijos apdraudus departamento ir iš kitų valstybių. Tie faktai parodys, kad žygis buvo pradėtas New York'o apdraudus de-partamento akcija atšaukiant mūsų laisvę ir parodys, kad žygis yra į gerąją puse.

Mūsų Organizacijos Istorija

Kai aš žiūriu į organizacijos praeitį, aš prienu išvados, kad mūsų organizacija, palyginamai, yra jauna apdraudus biznio atžvilgiu, ir dėl kitų priežasčių pravartu šiuo laiku panagrinėti jos istoriją.

Nuo 1886 metų, kai lokallnės draugijos nutarė susivienyti ir iki 1901 metų skilimo dėl vidaus politikos, Susivienymas buvo pirmoji vietoj pašal-pinė organizacija, mokanti pašalpas, neprisiilaikant patyrimų kas link duo-kių, išlaidų ir išmokamų pašalpų, pagal mokamas duokles.

Katalikų Susivienymas perorganizuotas 1901 metais tais pačiais pa-grindais, kaip aukščiaū suminėta, neprisiilaikant duoklių tvarkos sąryšį su mirtingumo patyrimais. Sausio 6, 1906 metais, Luzerne apskrityje teis-mas išdavė charterį inkorporuojant organizaciją, suteikiant legalę teisę mokėti ligos ir mirties beneficijas Pensylvanijos valstijoje.

Bet net iki 1915 metų Pensylvanijos valstija nebuvo išdavus charterio, kaip fraternalinei organizacijai. Vykdomojo komiteto susirinkime advokatas J. S. Lopatto raportavo apie šį laimėjamą Pensylvanijos apdraudus departamente, bet jis taipgi pranešė, kad atsielkimui tų pačių rezultatų kitose valstijose, ypatingai Massachusetts, kur reikalavimai yra kur kas griežtesni, bus reikalinga užgirti National Fraternal Congress Table of Rates ir kad senesni nariai, prisirašę anksčiau, irgi turės prisitaikyt prie naujų duoklių ratų.

1915 metų seimas užgyrė N.F.C. Ratų Lentelę ir nutarė visų senų narių ratas sulyginti su naujos lentelės ratomis.

1914 ir 1915 metų seimai padarė pirmus žygius sumoderninti orga-nizaciją, naudojantis mirtingumo patyrimais. Tai buvo pirmieji žinginiai mūsų fraternalės srities istorijoje ir, kaip jūs pastebėsite, tas pradėta nelabai senai. Taigi mūsų organizacija, palyginamai yra jauna.

Kuomet nutarta leisti oficialų organą, turėjo būt padaryta provizija, kad nariai mokėtų laikraščio išlaikymui, šale reguliarių duoklių nustatytų administraciniams reikalingams.

Sekančiuose seimuose (1916, 1917, 1918) vykdomojo komiteto nariai, pramatydami, kad išplildymas narių pareigavimų leisti oficialį organizaci-jos organą, neįmanomas, nes pajamos iš tų fondų yra neužtektinos, mėgino tuose seimuose šio fondo duokles pakelti. Jų pastangos padidint duokles pasekų nebuvo.

Nuo 1916 metų iki 1922 visos pajamos iš investavimų buvo skiria-mos į lėšų fondą nusidėjimui šio fondo nedatekliu, gi apdraudus fondas turėjo nuostolius nuolatimas investavimų uždarbiu.

1922 metais per apdraudus departamento egzaminierių patikrinima, investavimų pajamų skyrimas į lėšų fondą, egzaminierių parodymu, buvo

sustabdytas. Nuo šio laiko lėšų fondo vargai padidėjo ir jis turėdavo de-ficitus iki paskiausių metų.

1924 metais ratos vėl buvo pertvarkytos, lygiu pagrindu pakeliant ratas dėl visų amžių ir klasių. Tikslas nėra pilnai išaiškintas protokolu-se, bet tai yra prirodymas tolesnių vykdomojo komiteto pastangų blo-gą padėti pataisyti.

Nuo 1915 iki 1924 metų organizacija parodo puikų augimą narystės atžvilgiu, apytikriai pasiekiant 20,000 skaitlinės, imant kartu pilnamečius ir jaunmečius. Vienok, organizacijai įėjus į vidujinės nesantaikos pe-riodą, narystė pradėjo mažėti, vėliau dar prisidėjo depresijos metų stagna-cijos periodas.

Narystės nuostolius ir lėšų fondo nedateklus paveldėjo dabartinė ad-ministracija, kuomet ji perėmė kontrolę liepos mėnesį, 1938 m. Tas me-tas turėjo puikų narystės pakilimą, vienok, apgalvėtina, kad to nebuvo sekančiais metais. Lėšų fondo deficitas sumažintas labiausia dėl to, kad sumažintos kontribucijos už oficialų organą.

1915 m. N.F.C. 4% lentelės ratos jėgo galėn. 1919 metais buvo uždėtas specialis asesmentas; ir 1924 m. ratos buvo sulygintos. Įvairiais kitais at-vejais buvo mėginta padidinti lėšų fondo pajamas. Vėliausias mėginimas buvo padarytas 1944 m. Scrantų seime.

1932 metais buvo priimti 3 1/2% certifikatai, bet aktualiai jie buvo pilnai užgirti tik 1938 m. Šie faktai paminėti parodyti, kad buvo mėginimai citi su laiko reikalavimais, tais pačiais būdais, kaip kad apdraudus kompā-nijos, siekiant pagerinimų. Beveik visos fraternalės organizacijos darė tą patį.

Iš paduotų faktų pasirodo, kad mūsų organizacijos vykdomasis komi-tetas laikas nuo laiko stengėsi pravesti galėn progresyves idėjas, bet atstovai seimuose jas atmesdavo. Gal būt, vykdomieji komitetai neuztektinai atkliai stengėsi pravesti, bet jeigu rekomenduojamos idėjos būtų buvę priimtos, dabar nebūtų reikalo svarstyti N.F.C. 4% certifikatų perra-šymą.

Iš šios istorijos apžvalgos mes galime matyti, kad laikas nuo laiko turėta finansinių sunkenybių ir kad buvo siūlomos priemonės padėties gerinimui, bet jos turėdavo menką pasekimą.

Daugely praėjusių seimų atstovai ginčydavosi dėl įnešimų siulančių įgyjimā farmos dėl senelių, mokėti dividendus ir suteikti išmokėtą ir pra-tesną apdraudą senos A klasės nariams. Organizacijos aktuaras, kuris da-lyvaudavo seimuose, svarstant tuos pasiūlymus, kiekviena proga pata-davo nesiimt palankios akcijos ir įspėdavo, kad jeigu palanki akcija būtų daroma, organizacija labai greitai virstų nepajėgia (insolvent), dėl to, kad duoklių ratos buvo neužtektinos ir saugamos (solvency) netvirtas.

Ir štai ateina nelauktas siurprizas laiško formoje, gautas iš New Yorko apdraudus departamento, kuriame jie ragina sustiprinti 4% N.F.C. certifikatų rezervus. Tą laišką sekė kitas laiškas pasiūstas mūsų organizaci-jos aktuariui, o kopija gauta centro ofise. Čia yra to laiško turinys:

Robert Merriman Consulting Actuary
Scranton Life Building
Scranton, Pennsylvania
Dear Mr. Merriman:

Re: Lithuanian Roman Catholic Alliance
of America—Wilkes-Barre, Pennsylvania

In the 1942 Supplemental Valuation Report which you filed with this De-partment on June 30, 1943, you indicated that the society was giving very serious consideration to putting into effect a plan of rerating and rewriting the original N.F.C. 4% certificates by some method of back-dating. As you may appreciate, we are very much concerned with the situation of a society where the preponderance of business is being valued on an inadequate standard and where little, if any, improvement can be expected. We do not feel that we should relitense the society this year unless some corrective steps are taken. Our understanding is that the society is due to hold a convention in June, 1944, and that amendments to the by-laws must be submitted at least ninety days prior thereto.

"I understand that you will be in New York City on Thursday, March 9, in connection with another matter, and Mr. Harris and I would like to know definitely at that time as to what the Department may expect as regards the Lithuanian Roman Catholic Alliance. A copy of this letter is being forwarded to the society.

Very truly yours,
CHARLES C. DUBUAR,
Chief Actuary"

Šis laiškas buvo smūgis man ir visiems vykdomojo komiteto nariams, dėl to, kad laisnis daryti biznį New York'o valstijoje liko sustabdytas iki bus atlikti kai kurie pataisų žygiai. Iki kovo 9 d. jie norėjo žinoti, ko departamentas iš organizacijos gali tikėtis.

Gavęs laišką aš neitideliuodamas patelefonavau mūsų aktuariui ir pre-zidentui L. Simučiu ir mes sutarėme, kad nėra galimybės iki kovo 9 d. išaiškint mūsų padėtį ir mes nusprendėme reikalauti išklausymo. Kuomet at telefonavau Mr. Raymond Harris, Deputy Insurance Commissioner at Albany, N. Y., jis reikalavo neitideliuotino atsakymo. Galutinai aš įtikinau jį, kad laikas pertrumpas gauti visų vykdomojo komiteto narių nuomones ir jis sutiko, kad išklausymas įvyktų balandžio 20 d. 1944.

Išklausymas, kuris įvyko aukščiaū minėtą dieną New York'e prieš Mr. Raymond Harris ir vyriausią apdraudus departamento aktuarą Mr. Charles C. Dubuar, dalyvavo prezid. L. Simutis, išdin. J. G. Joneika ir aš.

Po dvejų valandų argumentų, mūsų nuomone, buvo atsiekta didelė pergalė, kuomet departamentas sutiko su mūsų pasiūlymu, prašant su-teikti laiko, kad nariai galėtų perrašyti savo certifikatus savanoriai.

Jie suteikė mums 3 metus laiko iškūsti problemą, daleidžiant, kad mes priduosime planą sekančiam seimui (Scranton) dėl užgyrimo. Vienok jie nesutiko atnaujint laisnio iki jie nepamatyto plano rezultaty, bet jie sutiko leisti organizacijai tęsti savo biznį apribotą laiką.

Tą patį vakarą mes suėjome su Brooklyn'o kuopų viršininkais ir na-riais, kaip iš anksto buvo nustatyta, informuoti juos apie rimtą padėtį, kuri stovi prieš organizaciją.

Kaip jau pažymėta, Scrantų seimas užgyrė rezoliuciją autorizuojant vykdomąjį komitetą paruošti planą nariams savanoriu pagrindu perrašyti N.F.C. 4% certifikatus.

Po seimo, aktuaras pasiuntė rezoliucijos kopiją Pensylvanija apdrau-dus departamentui dėl apsparstymo. Kai atsakymas buvo atidėliojamas, Mr. Merriman, mūsų aktuaras, padarė kelias asmenes vizitas apdraudus departamento ofise.

Nuosprendis toliau buvo atidėliojamas dėl apdraudus departamento aktuario rezignacijos. Kuomet naujas aktuaras galutinai atkreipė į reikalą dėmesį, jis prie-šinosi kai kurioms rezoliucijos dalims. Buvo paruošta ir priduta nauja rezoliucija, vienok ir po to sekė atidėliojimas.

Mr. Merriman padarė pasimatymą su apdraudus departamentu rug-pičio 28, 1945, apsparstymui reikalo ir jis painformavo mane, kad jis nevyks į Harrisburg'ą, jeigu aš nevyksiu kartu. Šioje konferencijoje, kuri tešai nuo 4 P. M. iki 8 P. M., aš manau, kad aš sudinojau kai kurias prieštastis, dėl ko departamentas atidėlioja rezoliucijos užgyrimą.

Aš padariau su departamento oficialiais pasimatymą ir su Mr. Merriman pritarimu nuvykau į Harrisburg dėl kitos konferencijos įsitikinimui, kiek mano daleidimai buvo teisingi. Šioje konferencijoje aš įsitikinau, kad de-partamentas buvo interesuotas narių protekija ir reikalavo plano, kuris mažiau duotų išlaidų ir ieseitų narių gerovei. Man patarė vykti į Philadel-phią ir aptart tuos pačius klausimus su apdraudus departamento aktuaru.

Philadelphijos konferencijoje su departamento aktuaru ir fraternalių organizacijų apdraudus komisijonierium mes priėjome tos pačios išvados, kaip ir paskiausioje Harrisburg'o konferencijoje, išaiškinant tą, kad aktuaras pasakė, kad mes turėsim perkelti \$75,000 iš apdraudus fondo į pašalpos fondą, kad pakopti pašalpos fondą iki reikalaujamų rezervų.

\$75,000.00 nedatekliaus pašalpos fonde klausimas kada nors buvo išklięs laike apdraudus departamento ir mūsų aktuario konferencijos. Tai buvo skirtumas tarp aktualių turtų ir reikalaujamų rezervų.

Aš pasakiau jam, kad tai yra diskriminacija ir netinka iš vieno fondo perkelti sumas į kitą fondą išlaidų sąskaiton dėl didelio skaičiaus narių, kurie nepriklauso pašalpos skyriun ir atvirai pasakiau, kad mes to neda-rysime. Deputy Commissioner'us sutiko su manim ir mes priėjome prie iš-vados, kad sugryžus namo imtis paruošimo smulkaus ir pilno plano ir atvykti to plano apsparstymui.

Sugryžęs namo aš pirmą progą patelefonavau Mr. Merriman ir mė-ginau išaiškint mano patyrimus. Jis pasakė, kad jis manęs nesupranta ir norjis, kad mano planas būtų išdeštytas raštu, kad jis galėtų jį išanalizuoti.

Aš padariau, kaip jis manęs prašė ir savo laiške taipgi informavau jį, kad, mano nuomone, patartina kooperuoti su departamentu. Netrukus po to aš suėjau su Mr. Merriman ir Mr. J. S. Lopatto, mūsų advokatu, ir aš paklausiau Mr. Merriman, ką jis mano apie mano planą? Jis pasakė, kad "It was unsound. It will not work." (Jis netvirtas. Jis neveiks). Ešą, planas atsiduoda politika ir be to, mes būsime priversti perkelti \$75,000.00 iš apdraudus fondo į pašalpos fondą.

Nesigilinant į tolesnes smulkenas kas link aktuario ir mano argumen-tų dėl nuomonių skirtumo plano reikalu, reikia pažymėti, kad Mr. Merriman įteikęs savo rezignaciją iš aktuario pareigų, kurias jis ėjo dėl mūsų orga-nizacijos 21 metus.

Užbaigus mano plano smulkenas, kaip buvo Pensylvanijos aktuario nurodyta, aš kartu su izdo globėju P. J. Karašausku nuvykome į Phila-delphią. Tai buvo lapkričio 19, 1945. Kaip planas buvo išanalizuotas, aktua-ras pasakė, kad jis yra patenkintas ir pasiūlė patelefonuoti New York'o ir Massachusetts departamentams gavimui jų nuomonių ir užbaigimui plano užgyrimo. Kai mes laukėme telefono sujungimui su Bostonu, aktuaras Mr. LeVitta gavo kitą šaukimą telefonu tariamai nuo Mr. Merriman. To rezultate, Mr. LeVitta atšaukė jo žodžių duotą plano užgyrimą, remda-masis tuo, ką jam pasakė Mr. Merriman. Aš ir P. J. Karašauskas sugryžome užsivylę.

Dėl užvyliančių ir beviltinių incidentų, aš nuvykau į Chicagą dėl pa-sitarimo su prezidentu L. Simučiu ir kitu aktuaru, kuris davė patarimus dėl Mr. Merriman kas link rekonversijos plano. Šioje konferencijoje ne-padaryta daug progreso išvystymui plano, kuris būtų priimtinas mums patiems ir Pensylvanijos apdraudus departamentui. Prezidentas L. Šimutis pilnai pritarė mano pastangoms paruošti galimai geriausių planą narių nau-dai. Jis ragino mane tęsti pastangas. Mes taipgi sutarėme prašyti Mr. Merriman persvarstyti savo nusistatymą rezignuoti, kadangi mes nenorė-jome nutraukti jo santykių su mūsų organizacija dėl jo ir mūsų idėjų skirtingumu rekonversijos plano reikalu.

Mr. Merriman atsakymas prezid. L. Simučiu buvo tas pats. Jis buvo apsisprendęs matyti jo planą priimtu, arba jo rezignaciją. Susisiekus su vykdomojo komiteto nariais ir su jų užgyrimu prez. L. Simutis p. Merriman'o rezignaciją priėmė.

Daug kartų laike šios rimtos padėties aš buvau nusivylęs, bet manė drąsino vykdomojo komiteto nariai ir centro ofiso pareigūnės.

Gruodžio 18, 1945, kartu su dv. vadu kun. J. F. Baltuvevičium nuvy-kome į New York'ą tikslu nusamdyti naują aktuarą, kur mes konferavome su aktuaru Frank E. Gerry. Laike konferencijos mes informavome Mr. Gerry, kad Mr. Merriman rezignavo dėl skirtingų nuomonių kas link pe-rašymo plano. Jis pripažino, kad planas, kurį mes siūlome, yra palankus nariams ir kad jis yra įvykdomas. Mes jį pakvietėme būti mūsų organizaci-jos aktuaru. Tą pačią dieną mes dalyvaваме išklausyme, kurį išrūpino fraternalis New York'o valstijos kongresas su New York'o apdraudus de-partamentu išdiskusavimui jo pasiūlymų įtraukti į statusus įstatymą ve-ričiantį fraternalės organizacijos, dar turinčias galę 4% biznį, sekančių 5 metų laikotarpiu sudaryti priedinį rezervų padengimui atsilikusiu cer-tifikatų su 4% palūkanų ratomis. Du Pensylvanijos departamento oficialai irgi dalyvavo. Jų laiške fraternalėms organizacijoms vienas sakiny yra tokio turinio:

"In the case of those societies which may find it difficult to accumulate an additional contingency reserve, it can be expected that some readjustment of members' certificates will eventually become necessary even though no changes are made in the present law."

Pasitarime New York'o departamentas sutiko pratęsti laiką iki 7 metų sudaryti rezervu fondą. Tas mums davė siekt tiek vilties, kad kokiu nors būdu mes galėsime prisitaikinti prie reikalavimų ir kad konversijos planas bus nereikalingas. Po išklausymo aš turėjau kelias konferencijas su Mr. Gerry.

Paskutiniais keliais metais mūsų organizacijos tvirtumas (solvency) taip augo:

	Solvency	Pervėris
1943	106.5%	\$147,034.08
1944	107.9%	179,473.02
1945	108.8%	197,730.04

Laike karo metų, kai kurie bonai, buvę stipriai nuvertinti, atgavo savo vertes, taipgi didelis pelnas padarytas parduodant kitus bonus. Toks pelnas, vienok, yra tiesioginis karo veiklos rezultatas ir tuo negalima remtis kas link ateities pelnų. Palūkanų ratos nukrito žemiau reikalaujamų 4%. Kur mes kitur galime žiūrėti dėl priedinių fondų sudarymui atsaros (con-tingency) rezervų. Išsibruaikimai sumažėjo iki minimumo, tuo būdu šis šaltinis dėl rezervų pajamų atkrita. Viltis išvengti perrašymo plano pra-dėjo nykti, ypatingai akivaizdėje tokio aukšto mirtingumo rekord.

Metai	Išmokėta pomirtiniais	Nusamta išmokėti	Pervėris	Nuosidėmiai
1943	\$107,275.00	\$89,561.33	\$17,713.67	121.3%
1944	102,150.00	92,825.83	9,324.17	113.2%
1945	115,400.00	96,438.00	18,962.00	123.5%

Bendras paskutinių 3 metų išmokėjimų pervėris siekia \$45,999.84.

Su išsibruaikiančių narių pajamų sumažėjimu, kuris 1944-1945 nukrito iki minimum, vienintelė priežastis dėlko organizacija nepailėto rezervų fon-do išmokėjimui peraukto mirtingumo beneficijų, buvo pelnas gautas iš in-vestavimų.

(Bū daugiau)

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltuševičius, Dv. Vad., 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Simutis, Prezidentas, 2354 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Jurgis K. Veniotas, Vėlis, 1287 E. 82nd St., Cleveland, Ohio
Vincas T. Kvetkas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Juožas Vaičiūtis, Lėšų rinkėjas, 424 Dean Street, Scranton 9, Pa.
Petras J. Karasauskas, Lėšų rinkėjas,
13 Garrison Street, Eynsworth, Wilkes-Barre, Pa.
Vincas Abramaitis, Ido Globėjasis, 118 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Dr. Kvotėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G Street, So. Boston, Mass.
Pranas Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa.
Edvinas Jasaitis, 221 N. Main Street, Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Jurgis Tumasonis, 222 So. 9th Street, Brooklyn, N. Y.
Pranas Rakauskas, 171 Cray Ave., Binghamton, N. Y.
Juožas P. Mickeliūnas, 6747 So. Artesian Avenue, Chicago, Ill.

TEISMO KOMISIJA

Juožas Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Avenue, Roseland, Ill.
Elžbieta Samienė, 8442 So. Union Ave., Chicago, Illinois

SVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Juožas B. Laučka, 19 West 44th Street, New York 18, N. Y.
Leokadija Zemaitė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Cray Ave., Binghamton, N. Y.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Pranas Jurėvičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.

JAUNIMO KOMISIJA

Kun. Jonas Savūlis, 420 Third St., Eynon, Pa.
Kun. Alfonsas Zukauskas, 64 Church St., Pittston, Pa.
Vincas Griestraitis, 34 Division St., Pittston, Pa.
Juožas Batvinskis, Jr., 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
Edmundas Konsevicius, 58 E. 100 Pl., Roseland, Ill.

LRKSA 55-JO SEIMO AUKOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS

LRKSA 55-me seime atstovai ir svečiai Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės akcijai paremiu aukoję:

Al. Banis \$10.20

Po \$5.00: Antanas Surtkus, Pr. Jonaitis, Stasys Gabaliuskas, kun. J. F. Baltuševičius, Juozas G. Joneika, Paulė Glugodienė, Florijonas Saukevičius.

Po \$2.00: kun. A. G. Zukauskas, dr. A. J. Valibus, Elžbieta Samienė, Matas Zujus, kun. Pr. M. Juras, Adolfas Norvaisis.

Po \$1.00: V. Markelionis, Petras Medonis, Juozas Galinis, Ona Kaunietienė, Juozas Batvinskis, Jurgis Šlakis, Vincas T. Kvetkas, Jonas Žernauskas, Jonas Bankieta, Ona Vildienė, Ieva Jurkevičienė, Elžbieta Pauliukonytė, Jurgis Tumasonis, Ursulė Zemaitienė, kun. J. Savūlis, Vincas Griestraitis, Petras Talkevičius, Ona Stepišionis, Adol-

lė Koncius, Pranas Pampikas, Simanas Galinis, Juozas Noreika, Juozas Vaičiūtis, Vincas Abramaitis, Dr. J. Karasauskas, St. Petruskevičius, Vl. Šukienė, T. Ceponienė, A. Preskevičius, kun. dr. A. G. Rakauskas, Juozas Purickis, A. Šliokaitis, M. Pakelienė, Kazimiera Šliamienė, Judzas Svirkas, Edvinas Jasaitis, Vincas Steplius, Adolfas Kadauskevičius, Marijona Mikusauskienė, L. Simutis, adv. J. J. Grigalius, J. B. Laučka, Pr. Katilius, Leokadija Zemaitė, Pr. Jurėvičius, J. Mickeliūnas, J. K. Veniotas, Ed. Konsevicius, Ant. J. Agurkis, Alicija Venslauskienė, Mr. ir Mrs. Pr. Rakauskas, adv. J. J. Grish, J. B. Tamkevičius, P. P. Muliolis.

Viso surinkta \$115.00.
Aukos perduotos Amerikos Lietuvių Tarybai.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

SCRANTON, Pa. — 53-ies kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 5-tą dieną 7:30 vakaro, K. of P. svetainėje, Church Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 25 dieną 8 v. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėte visi būti ir naujų kandidatų siūlyti.

HARTFORD, Conn. — 59 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 25 dieną 2 P. M., Lietuvių šv. Trejybės parapijos svetainėje, 839 Capitol Ave., kampos Broad Street.

MASSPEL, L. I., N. Y. — 104 k. susirinkimas bus rugpjūčio 2-ą dieną Atalmainymo Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėje, 7:30 val. vakare.

BROCKTON, Mass. — 141 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 4-ą dieną 8 v. Roko parapijos svetainėje, 7 val. vakare.

MANCHESTER, Conn. — 164 k. susirinkimas bus rugpjūčio 26 dieną 2-ą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus rugpjūčio 30 dieną

"VAI LEKITE DAINOS"

GRAZIAUSIŲ LAUDIES DAINŲ RINKINYS

Parašė KUN. J. DABRILA. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. Juras.

Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariausios liaudies dainos. Kaina 75 centai.

Užsakant kreiptis į "GARSAS", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

NAŠLAIČIŲ GERADARIAMS

BALF valdybai pranešus spaudai apie galimumą atgauti Amerikon keliasdešimt lietuvių našlaičių iš Europos, atskiri asmenys ir organizacijos parodė gyviausio susidomėjimo. Visi eilė šeimų pareiškė nuosirdaus noro išnūyti našlaičius. Atskiri asmenys ir draugijos pradėjo siųsti aukas našlaičių kelionės ir apgyvendinimo išlaidoms padengti.

Kadangi našlaičių atgabenimo ir apgyvendinimo darbas greit sutiko įvairių sunkumų, todėl BALF valdyba ryžosi imtis labai atsargių žygių šiam lengvam reikalui tinkamai tvarkyti ir tuo tikslu nutarė sudaryti Lietuvių Našlaičių Fondą, kurį globotų ir našlaičių reikalais tiesioginiai rūpintūsi atitinkamas komitetas.

Liepos 17 d., BALF valdybos kvietimu, įvyko pirmasis Lietuvių Našlaičių Fondo Komiteto susirinkimas, kuriame taip pasiskirstyta pareigos: pirm.—Nadas Rastenis; vicepirm.—Dr. M. J. Vinikas ir Nora Gugiienė; išd.—kun. Jonas Balkūnas; sek.—Salomėja Čerienė; daktarė-patarija—dr. Aldona Šliupaitė; patarija našlaičių globos reikaluose—P. Jurgeliūtė-Beveridge; išdo globėjai—Antanas Žilinskas, Ona Valaitienė ir S. Subatienė; reikalų vedėjas—Juožas B. Laučka.

Šis komitetas ateityje galės būti praplėstas. Jis yra sudarytas laikino pobūdžio pagrindu. Šiuo metu komitetas gali pranešti sekančias žinias:

- 1) Lietuvių Našlaičių Fondo Komitetas, būdamas tiesioginėje BALF žinioje, lietuvių našlaičių pagalbos srityje bendradarbiaus su United States Committee for the Care of European Children ir katalikų ir protestonų pašalpos organizacijomis, kurioms Amerikos vyriausybė yra patikėjusi rūpinimąsi našlaičių atgabenimu.
- 2) Tik šiol iš Vokietijos yra atvykę trys našlaitės (16-17 metų) ir vienas našlaitis (13 metų). Yra atvežta ir vienerių metų amžiaus mergaitė (Rose Marie Talis), bet dar neišaiškinta, kam bus pripažinta teisė ją rūpinti.

BALF PIRMININKAS KUN. DR. J. B. KONCIUS PAS KONSTANCOU GOVERNMENT MILITAIRE ŠEFA

1946 m. rugpjūčio 7 d. BALF'o pirmininkas kun. dr. J. B. Koncius aplankė mandagumo vizitui Konstancos Gouvernement Militaire šefą. Kadangi gubernatoriaus pulkininkas Degliane buvo kelionis dienoms išvykęs, BALF pirmininką priėmė gubernatoriaus pavaduotojas majoras Signet. Dr. Koncius lydėjo kun. Pranas Petraitis, BALF'o specialus įgaliotinis studentų reikalams Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje.

Dr. Koncius gubernatoriui ir per jį Prancūzijos vyriausybei pareiškė padėką už labai humaniška tremtinių traktavimą, ypač tingai už didžiadvasišką lietuvių reikalų supratimą. Jis pareiškė malonų nusistebėjimą, kad Prancūzija, pati turėdama ekonominių sunkumų, stengiasi, kiek galėdama aprūpinti labai sunkių tremtinių ekonominę padėtį. Mūsų viltis, pareiškė toliau dr. Koncius, yra didelė, kad Prancūzija, kaip diplomatiškai p. gubernatoriaus pavaduotojas paklauso BALF'o pirmininką, kokią jis numato tremtinių emigracijos galimybes. Dr. Koncius pastebėjo, jog jam atrodo, kad lietuvių emigracijas netrukus į savo laisvą Tėvynę.

POSEIMINIS 1-OŠ PENNA APSKRITIS SUSIRINKIMAS

Pirma Penna. apskritis laikys svarbų poseiminį susirinkimą rugpjūčio 25 d., 1946, 2 valandą po pietų, šv. Jurgio lietuvių parapijos patalpose, Shenandoah, Pa. Yra daug svarbių reikalų. Kuopų atstovai seiman gaus kelionės išlaidas, kurie dalyvaus susirinkime. Visų kuopų atstovai malonėte dalyvauti šiame susirinkime. Vincas Abramaitis, pirm. Jonas Žernauskas, sek.

- 3) Atvykę našlaičiai pradėjo negali būti tuoj atiduoti į privačius namus. Jie turi būti laikomi atitinkamose vaikų globos įstaigose (prieglaudose, bendrabučiuose), kol bus surasti tinkami privatiški namai, kuriuose našlaičiai galės būti išnūyti (adopted) ar tik globon paimti (foster home).
- 4) Atvykusios trys našlaitės yra laikinai priklaustos pas Vardiečių Seseles (Putnam, Conn.). Daromos pastangos, kad nuo rudens jos galėtų lankyti mokyklą. Pirmoje eilėje rūpinamasi, kad jos galėtų patekti į lietuvišką įstaigą.
- 5) Adoptavimo sąlygos nėra lengvos. Čia reikės griežtai laikytis esančių įstatymų. Todėl partatrina šeimoms, norintiems adoptuoti vaikučius, pirmoje eilėje kreiptis į savo apylinkėje veikiančias vaikų globos įstaigas ir sužinoti, ar jos gali būti pripažintos tinkamomis adoptuoti vaikus.
- 6) Šeimos, kurios nori ir sutinka priimti našlaičius ne adoptavimu, o tik globojimu, irgi prašomos susipažinti su savo valstybių "foster home" tvarkymo taisyklėmis.
- 7) Komitetas iki šiol yra gavęs \$3,237.25 aukų, iš kurių \$1,500.00 jau yra išmokėta našlaičių atvežimo ir išlaikymo išlaidoms padengti.

PALEIDO LIETUVIUS BELAISVIUS

Lietuvos Raudonasis Kryžius daug kartų patikino Vakarinių sąjunginukų karines įstaigas, kad karo belaisvių stovyklose esantieji lietuviai ir vokiečių kariuomenę buvo prievarta paimti ir praše juos paleisti. Anglai lietuvius belaisvius, laikytus belaisvių stovykloje Belgijoje, jau seniau paleido. Jie atvežti į Berghorstą prie Groveno. Tuo tarpu jiems iš stovyklos išvykti dar neleidžiama, bet jie traktuojami kaip lietuvių D. P. bendruomenės nariai. Visi gali laisvai susirašinėti.

Prancūzai lietuvius belaisvius, buvusius prancūzų valdomoje Vokietijos dalyje, jau taip pat paleido. Prancūzijoje dar esama apie 200 lietuvių belaisvių. Jų padėtis sunki, bet ir juos pažadėta paleisti. Nemaža dalis Prancūzijoje buvusių lietuvių belaisvių turėjo išvažiuoti į Sovietų Sąjungą, o kiti įstojo į prancūzų svetimšalių legioną.

Amerikiečių žinioje dar yra per 800 lietuvių belaisvių. Jų paleidimas jau pradėtas.

Keletas šimtų lietuvių belaisvių yra Austrijoje ir Italijoje. Manoma, kad apie 400 lietuvių belaisvių yra Jugoslavijoje. Apie juos jokių smulkesnių žinių neturima.

Prie lietuvių belaisvių pasitaiko prisiplakelių. Hanau stovyklos laikraštis balandžio 10 d. rašo: "Lietuvių karo belaisvius numato paleisti ir amerikiečiai, kurie įsitikino, kad lietuvių ir vokiečių kariuomenę buvo įjungti prievarta ir jokių lietuviškų SS dalių nebuvo. Tarp karo belaisvių lietuviams kartais užsirašo ir tokių, kurie nieko bendro su lietuviams neturi, matyti, norėdami dangstyti lietuvių vardą." E. B.

New Haven, Ct.

Sveikinamė!

Malonu yra pasveikinti kun. Mykolą Cibulską, M. S., kuris rugpjūčio 11 d. minėjo šidabrinį kunigystės jubiliejų. Kun. M. Cibulskas daugelį metų yra ėjęs įvairių pareigų mūsų parapijoje ir yra įgijęs daug gerų draugų parapijiečių tarpe.

Rugšė 15 d. mūsų parapija minės 35 metų sukaktį. Ta proga yra ruošiami šauni vakarienės parapijos svietainėje bei vietos lietuvių parapijiečiai bei kirius lietuvių turėtų atsilankyti: Klebonas kun. E. Gradeckas kviečia visus parapijiečius ir parapijos šeimų atsilankyti ir paremti šią vakarienę.

Visos draugijos bei kuopos yra prašomos pasižymėti šią dieną, nerengti minėtą dieną kitų programų, bet ruošti dalyvauti šioje nepaprastoje puotoje. M.

Jis Ne Advokatas
Cigonas peršė žmogui seną arkli, kurs seturėjo nei akių, nei liežuvio, dargi buvo šlubas.
— Kaip gi jį pirkti, kad jis aklas.
— Nū, bene jis sknitys?
— Bet jis ir šlubas!
— Bene jis kariuomenės eiš?
— Ir dar be liežuvio!
— Jis ne advokatas. Kam jam liežuvis?

rašta. Majoras Signet rašė pasikaitė, jam pritarė ir dr. Petraitis paklausė, kokia konkreti pagalba jo misijai yra reikalinga. Dr. Petraitis paprašė vizuoti gubernatoriaus vardu jam duotas BALF'o įgaliavimo raštą. Majoras Signet tuojau savo ranka ant pažymėjimo padarė atitinkamą užrašą ir maloniai šypsodamas, pridėjo didįjį Konstancos Gubernatoriaus antspaūdą.

Atsiveikindamas, dr. Koncius pakartojo savo padėką ir pareiškė, kad netrukus apsilankysias Paryžiuje ir turėsias progos pareikšti aliantų vyriausybei savo gilų pasitenkinimą dėl Prancūzijos tremtinių atžvilgiu vedamos linijos.

LIETUVIAMS REIKALINGA JOSŲ PAGALBA

Ugnies karas pasibaigė, bet nuo karo nukentėjusiems lietuviams vis dar reikia kovoti už savo gyvybės išlikimą. Šiandien didžiausi jų priešai yra: bėdas, stoka pastogių, sveikatos reikmenų ir kitų kasdieniniame gyvenime reikalingų daiktų. Jų ginklas prieš tuos nelygius priešus kovoje už būvi yra Josų aukos BENDRAM AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO VAJU, kurios skiriamos suvargusiems lietuviams. Kiekviena minutė brangi, kiekviena auka neįkainuojama.

AUKOKITE

Karo nuvargintiems lietuviams šelpiti per BENDRĄJ AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDĄ

Štai tik dalis to kas būtina reikalinga karo nuvargintiems lietuviams gėlbėti: KONSERVOUOTAS MAISTAS: Kūdikų maistas, pienas, mėsos ekstraktai, daržovės, vaisiai, sriuba, žuvis ir kiti produktai. DRABUŽIAI: Bet koki dar dėvėtini drabužiai (nuo apsiausto iki pantių) vyrams, moterims, vaikams, kūdikiams; avalynė ir patalynė. MOKYKLŲ REIKMENYS: Šasiuviniai, rašomoji popierė, pašėliai (paprastai ir spalvoti), trintukai, kreida, dažai, popierė pašėbai, rašalo milteliai ir tt.

IVAIRIOS KNYGOS: Vadovėliai (gimnazijoms ir pradinėms mokykloms), apysakos, eilės, mokslinės knygos, paveikuluotos knygos, žodynai, lietuviškos maldaknygės ir kitos. VAISTAI: Įvairių (nevirtu) vaistų, vitaminų, bandažų, chirurgijos instrumentų, muilo, dantams pastos, šepetukų. SPORTO ĮRANKIŲ: Žaislų, įvairių sporto įrankių, žūkiavimo priemonių, basketbolo reikmenų vyrams ir moterims, sporto drabužių (uniformų), sviedinių ir sviedinukų, sporto reikmenų plaukiojimui, bėgimui ir tt.

IVAIRIŲ KITŲ REIKMENŲ: Šukų, adatu, siūlų, skustuviams peiliukų, skustuvių, guziukų, šepėčių ir kitų daiktų, reikalingų kasdieniniame gyvenime.

Visas dovanas nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpiti siūskite: LITHUANIAN RELIEF WAREHOUSE 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 8-6203

BENDRA APSAUGA

Klausimai Kurių Negalima Išvengti

Gal niekas taip puikiai nepaivaizdavo Amerikos progresą atsiekti laisvės ir teisingumą, kaip Abraham Lincolnas. Pradedant Nepriklausomybės Deklaracijos principu, Lincolnas sakė: "vienas nuomonė vis turi centrinę idėją" nuo kurios visas prasideda. Mūsų pat pradine "centrine idėja" buvo "žmonių lygybė" ir kad nors įvyko visokių nelygybių, bet daug progresu padaryta.

Demokratija šioje šalyje išmėginta ir patikrinta kiekvienoje gentkartėje. Nepriklausomybės Deklaracijos principai kiekvienam Amerikos gyventojui pritaikinti. Ar yra kur daugiau progų žmonėms, kad sūhūs varginiausių gyventojų, pasiŕyžimu ir sunkiu darbu, galį atsiekti savo nustatytą tikslą? Ar civilis teisės visų garantuotos ir apsaugotos, taip kad žmogus ateityje galės džiaugtis geresniu gyvenimu?

Seoul, Korėja.—Rugpjūčio 16 diena kortėjiškai minėjo išlaisvinimo dieną, kurią atžymėjo kruvinomis riaušėmis ir puolimais policijos stočių. 7 asmenys žuvo, daug sužeistų.

VELTUI DĖL DUSULIO VASAROS LAIKU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas kai yra karšta ir tvanku jeigu kasdien dulkės ir bendrai drėgnumas jus smaugia, tarsi jūs kvėpaujate lau būn pagėtinatį; jei kartais polieciai yra nemaloni š prelektas kovos su kvėpavimu; jeigu jia jauzeita, kad ligu nuolat naikina jūsų gyvenima, neušmirkite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginatui veltui šio pažymėto metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventot ir koki padikėjima turētūt hile priemone esantia po saule, atsikreipti dėl išmėginimo utedyga. Jeigu kentētote visą gyvenimā ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užlyję, nemuštokit vilties, bet atsikreipti išmėginimui. Jums tas nieko nekainaus. Adresuokite: Frontier Asthma Company 16-W Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

LIETUVIAMS REIKALINGA JOSŲ PAGALBA

Ugnies karas pasibaigė, bet nuo karo nukentėjusiems lietuviams vis dar reikia kovoti už savo gyvybės išlikimą. Šiandien didžiausi jų priešai yra: bėdas, stoka pastogių, sveikatos reikmenų ir kitų kasdieniniame gyvenime reikalingų daiktų. Jų ginklas prieš tuos nelygius priešus kovoje už būvi yra Josų aukos BENDRAM AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDO VAJU, kurios skiriamos suvargusiems lietuviams. Kiekviena minutė brangi, kiekviena auka neįkainuojama.

AUKOKITE

Karo nuvargintiems lietuviams šelpiti per BENDRĄJ AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDĄ

Štai tik dalis to kas būtina reikalinga karo nuvargintiems lietuviams gėlbėti: KONSERVOUOTAS MAISTAS: Kūdikų maistas, pienas, mėsos ekstraktai, daržovės, vaisiai, sriuba, žuvis ir kiti produktai. DRABUŽIAI: Bet koki dar dėvėtini drabužiai (nuo apsiausto iki pantių) vyrams, moterims, vaikams, kūdikiams; avalynė ir patalynė. MOKYKLŲ REIKMENYS: Šasiuviniai, rašomoji popierė, pašėliai (paprastai ir spalvoti), trintukai, kreida, dažai, popierė pašėbai, rašalo milteliai ir tt.

IVAIRIOS KNYGOS: Vadovėliai (gimnazijoms ir pradinėms mokykloms), apysakos, eilės, mokslinės knygos, paveikuluotos knygos, žodynai, lietuviškos maldaknygės ir kitos. VAISTAI: Įvairių (nevirtu) vaistų, vitaminų, bandažų, chirurgijos instrumentų, muilo, dantams pastos, šepetukų. SPORTO ĮRANKIŲ: Žaislų, įvairių sporto įrankių, žūkiavimo priemonių, basketbolo reikmenų vyrams ir moterims, sporto drabužių (uniformų), sviedinių ir sviedinukų, sporto reikmenų plaukiojimui, bėgimui ir tt.

IVAIRIŲ KITŲ REIKMENŲ: Šukų, adatu, siūlų, skustuviams peiliukų, skustuvių, guziukų, šepėčių ir kitų daiktų, reikalingų kasdieniniame gyvenime.

Visas dovanas nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpiti siūskite: LITHUANIAN RELIEF WAREHOUSE 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 8-6203

BENDRA APSAUGA

Klausimai Kurių Negalima Išvengti

Gal niekas taip puikiai nepaivaizdavo Amerikos progresą atsiekti laisvės ir teisingumą, kaip Abraham Lincolnas. Pradedant Nepriklausomybės Deklaracijos principu, Lincolnas sakė: "vienas nuomonė vis turi centrinę idėją" nuo kurios visas prasideda. Mūsų pat pradine "centrine idėja" buvo "žmonių lygybė" ir kad nors įvyko visokių nelygybių, bet daug progresu padaryta.

Demokratija šioje šalyje išmėginta ir patikrinta kiekvienoje gentkartėje. Nepriklausomybės Deklaracijos principai kiekvienam Amerikos gyventojui pritaikinti. Ar yra kur daugiau progų žmonėms, kad sūhūs varginiausių gyventojų, pasiŕyžimu ir sunkiu darbu, galį atsiekti savo nustatytą tikslą? Ar civilis teisės visų garantuotos ir apsaugotos, taip kad žmogus ateityje galės džiaugtis geresniu gyvenimu?

Seoul, Korėja.—Rugpjūčio 16 diena kortėjiškai minėjo išlaisvinimo dieną, kurią atžymėjo kruvinomis riaušėmis ir puolimais policijos stočių. 7 asmenys žuvo, daug sužeistų.

VELTUI DĖL DUSULIO VASAROS LAIKU

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas kai yra karšta ir tvanku jeigu kasdien dulkės ir bendrai drėgnumas jus smaugia, tarsi jūs kvėpaujate lau būn pagėtinatį; jei kartais polieciai yra nemaloni š prelektas kovos su kvėpavimu; jeigu jia jauzeita, kad ligu nuolat naikina jūsų gyvenima, neušmirkite atsikreipti į Frontier Asthma Co. išmėginatui veltui šio pažymėto metodo. Nėra skirtumo kur jūs gyventot ir koki padikėjima turētūt hile priemone esantia po saule, atsikreipti dėl išmėginimo utedyga. Jeigu kentētote visą gyvenimā ir išmėginot viską ir nesulaukėt pagalbos; jeigu esat užlyję, nemuštokit vilties, bet atsikreipti išmėginimui. Jums tas nieko nekainaus. Adresuokite: Frontier Asthma Company 16-W Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo 1, N. Y.

KATEKIZMAS

ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Parašė Kun. W. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliuskas
SISTEMIŠKAS
SESTOJI LAIDA
Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau
Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalia gimtinės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojųoms prisiėma tikėtijimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai.
Užisakant kreiptis į
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

Lithuanian Interests in East Prussia

The report on the Tripartite Conference of Berlin, as released to the press by the White House on August 2, 1945 (the Department of State Bulletin, August 5, 1945), Article VI reads in part as follows:

CITY OF KOENIGSBERG AND ADJACENT AREA

The conference examined a proposal by the Soviet Government that pending the final determination of territorial questions at the peace settlement the section of the western frontier of the Union of Soviet Socialist Republics which is adjacent to the Baltic Sea should pass from point on the eastern shore of the Bay of Danzig to the east, north of Brausberg-Goldap, to the meeting point of the frontiers of Lithuania, the Polish Republic and East Prussia.

The conference has agreed in principle to the proposal of the Soviet Government concerning the ultimate transfer to the Soviet Union of the City of Königsberg and the area adjacent to it as described above subject to expert examination of the actual frontier.

The President of the United States and the British Prime Minister have declared that they will support the proposal of the conference at the forthcoming peace settlement.

Although Lithuania Proper is not directly mentioned in the above report Lithuania's interest, nevertheless, will obviously be affected by any territorial changes in the East Prussian region in general, and in the part adjacent to Lithuania, or Lithuania Minor, in particular. Lithuania's interests in the latter territory spring from geographical proximity and from ethnic and economic factors, as well as from historical, religious, and cultural traditions.

The Yalta and Potsdam tentative decisions concerning the disposition of the Königsberg area are not free from disturbing aspects so far as Lithuania is concerned: (a) Soviet Russia is to acquire territory where never have been any Russians; the original inhabitants of the area were the old Prussians (Borussians), ethnically related to the Lithuanian people; (b) The Königsberg area is not contiguous to the territory of Soviet Russia Proper. Acknowledgement of Russian sovereignty over the area would seem to result in jeopardizing the territorial integrity and independence of Lithuania.

This article deals almost exclusively with the ethnic factors on which Lithuania bases its interests in that part of East Prussian territory, herein referred to as "Prussian Lithuania," which lies between the tentative line indicated in Article VI of the Potsdam Declaration on the south and the river Nemunas (Niemen) on the north. The

Klaipėda (Memel) region is excluded from this study because of the fact that it is not contested as an integral part of Lithuania by any one of the United Nations, including Soviet Russia. The Klaipėda region will be referred to by implication, only when the data used herein unavoidably include figures covering the territory north of the river Nemunas as well as that to the south of it.

A) Limits of Lithuanian-Language Territory

The original inhabitants of the northeastern part of East Prussia belonged to the same ethnic group to which the Lithuanians belong. Dr. Franz Tetzner, the well-known German authority, says that originally this land was Lithuanian. Ernest Lavisse, of the French Academy, not to mention numerous others, states that the Old Prussians who were subjugated by the Teutonic Knights, were of the Lithuanian race.

The Old Prussians inhabited a territory that extended to the Vistula River, far beyond Königsberg. In Samland they were assimilated with the Germans only at the end of the seventeenth century, but the Kurish-Lithuanian names of villages remain: Lablauken, Margen, Powarben, Powunden, Schaken, Wargen, Wilkeim. In the middle of the sixteenth century the Old Prussian population was still numerous enough, apparently, for it was considered expedient to translate Luther's Catechism into their own language.

Historians and scholars of various nationalities, and especially the Germans, who certainly had no reason to favor Lithuanian interests, comment extensively on the Lithuanian character of the region, often referring to the area as "Lithuania," or "Prussian Lithuania." The name "Prussian Lithuania" has been eliminated only recently. Henri de Montfort, writing in 1933, says that reason for the change was the German desire "to dissimulate, if possible, from world opinion the existence of Lithuanians in Prussia and despite the fact that this name (Prussian Lithuania) figures innumerable times in publications relative to this region."

Dr. Tetzner admits that up to the end of the seventeenth century, the land north of the Pregel River as far as Königsberg belonged to Lithuanian-language territory, together with the districts of Darkehmen and Goldap inclusive, as well as all territory to the north of those districts. He considered the Alle and Deime rivers to be the frontiers of Prussian Lithuania. According to the same author, perusal of a list of Lithuanian-language parishes in 1719 permits one to determine the Lithuanian-language frontier in the eighteenth century. This frontier, according to Tetzner, included the lands which lay north of the fol-

lowing line: Labiau, Petershof, Norkitten, Muldschen, Jodlauken, Trempen, Darkehmen, Szabinnen, Goldap, and Dubeningken. Sixty-two Lithuanian pastors, he says, worked in Prussian Lithuania at that time; of these two were in Ragnit, two in Tilzit, and one in Königsberg. Some Lithuanian families even lived to the south of the Lithuanian-language line.

The Prussian ruler, Frederick the Great, writing in 1739 to Voltaire, characterized Prussian Lithuania as being a distinct territory. August Schleicher, writing in 1856, described the Lithuanian-language territory as extending to the north of a line from Labiau on the Kurishches Haff eastward to Gardinas.

Dr. M. Toepfen, on a map entitled "Preussen und die Nachbarländer vor den Zeiten der Ordensherrschaft," published in 1858, notes that a distinct part of the territory belongs to Lithuania (*Zum Lande Litauen*).

Professor F. Kurschat, on his map of the Lithuanian language, "Karte des Litauischen Sprachgebiets," attached to his *Grammatik der Litauischen Sprachen* (1878), indicates approximately the same line as Tetzner, with the exception of some settlements to the south which he assigns to the Lithuanian-speaking territory.

The Russian Encyclopaedia (*Encyclopedicheski Slovar*, Vol. XXV, 1898) indicates that Lithuanians, as early as the thirteenth century, were concentrated in the region of Prussian Lithuania, and he mentions that at the time of writing, the following districts of East Prussia were considered Lithuanian: Memel, Heydekrug, Tilzit, Labiau, Pirkallen, Wellau, Insterburg, Gumbinnen, Staluponen, Darkehmen, and Goldap.

Dr. Alexander Doritsch says that as late as 1911, the Lithuanian-language line was as follows: from Labiau on the Kurishches Haff to Gerlauken in a southeasterly direction to Baltheim, and from there to Misuzpönen and to Matuschken on Vištytis Lake. He emphasizes that "in earlier times the Lithuanian language was still further extended, as is proved also by Lithuanian names of places."

B) Lithuanian Population Statistics

The Lithuanian population of Prussian Lithuania was greatly diminished in the seventeenth and eighteenth centuries, due to the Tartar invasion of 1656-57 and to the epidemics of 1708-11. Large numbers of German colonists were brought to East Prussia after the epidemics. However, as admitted by G. Ostermeyer, the Lithuanians in 1783 were still more numerous than all the German colonists counted together.

In 1831 German sources gave the number of Lithuanians in East Prussia as 125,440, or 27 percent of the population of the districts inhabited by the Lithuanians. This number is also confirmed by J. M. Voelkel, Professor F. Kurschat, and the Russian Encyclopaedia. Tetzner, in the work mentioned above, indicates that this territory in question had 415,411 inhabitants, of whom 120,693 or 29.1 percent were Lithuanians. The number of Lithuanians in various districts south of the Nemunas River is given as follows:

District	Number of Lithuanians	Percentage
Tilzit	27,004	88.0
Ragnit	16,824	27.0
Labiau	10,056	30.0
Niederung	9,680	30.3
Niederung	4,987	19.0
Staluponen	1,362	3.0
Goldap	448	4.4
Insterburg	448	1.3

In addition, says Tetzner,

ANNOUNCING THE 7-TH DIOCESAN CONVENTION

of the
Scranton Diocesan Council of Catholic Women
SUNDAY, AUGUST 25, 1946

at
Camp St. Andrew, Ox Bow Lake, Pennsylvania
Near Tunkhannock

SCHEDULE OF EVENTS (Eastern Daylight Time)

- 10:00 O'clock—REGISTRATION
Delegates and All Women in Attendance at the Convention
- 11:00 O'clock—HOLY SACRIFICE OF THE MASS
Camp Chapel of Our Lady of the Most Blessed Sacrament
Celebrant—The Most Reverend William J. Hafey, D. D.
Bishop of Scranton
- 12:00-2:00 O'clock—BUFFET LUNCHEON
Dining Hall—Camp St. Andrew
(To be served by Dining Staff of Camp St. Andrew)
- 2:30 O'clock—AFTERNOON CONFERENCE
Recreation Hall—Camp St. Andrew
Miss Loretta E. Weis, President, Presiding

GUEST OF HONOR
His Excellency, the Most Reverend William J. Hafey, D. D.
Bishop of Scranton

GUEST SPEAKER
Miss Eileen Egan, Project Supervisor
War Relief Services—National Catholic Welfare Conference

PARTICIPANTS
Reverend Charles W. Heid
Diocesan Spiritual Director, S. D. C. C. W.
Mrs. John T. J. Brennan
Board of Directors, S. D. C. C. W.

Music Exhibits

5:00 O'clock—BENEDICTION OF THE MOST BLESSED SACRAMENT
Camp Chapel of Our Lady of the Most Blessed Sacrament
ALL CATHOLIC WOMEN ARE URGED TO ATTEND THE CONVENTION!

COME AND BRING OTHERS WITH YOU!
Expense:
Registration Fee—Fifty Cents. Luncheon Fee—One Dollar

IMPORTANT NOTE: No Luncheon Reservations will be made unless accompanied by Luncheon Fee of One Dollar. Ticket will then be obtained by calling at REGISTRATION DESK at Camp St. Andrew, on Sunday, August 25th. Registration Fee may be paid either in advance or at the Camp.

THE BALTIC NATIONS

Russia has formally subscribed to the Atlantic Charter; has confirmed her adherence with all other United Nations in Washington on January 1, 1942; has entered into the twenty-year alliance with Britain "on the basis of the principles enunciated in the declaration made on 14 August 1941 by the President of the United States of America and the Prime Minister of Great Britain to which the Government of the Union of Soviet Socialist Republics has adhered. And yet there remains one question, put by Russia herself: the Baltic question. The fate of Estonia, Latvia and Lithuania, members all of the League of Nations, is in the balance. They may be considered as a 11 Nations—not smaller than England was before the industrial revolution; their population may not be more numerous than say Canada's, yet they constitute a test case. Nobody doubts that the principles of the Atlantic Charter are to be applied to Czechoslovakia, Greece, to Belgium, to Norway, if we want peace. Equally they must be applied to six million people who belong to the ancient peoples of Estonia, Latvia and Lithuania—as ancient and distinct as any in varied Europe—if we want peace.

Soon after its foundation the Soviet Union fully recognized this. Russia then was ready to make good the crime of the conquest carried out by Peter the Great far beyond the needs of his Window to the West. Again the realist may add that the Soviet Union could thus act in 1920 in accordance with the principle of self-determination because modern Leningrad, unlike Peter's primitive foundation in the midst of swamps and forests, is capable of handling all traffic and securing all intercourse with the West. Moreover, that Baltic bastion of hers, unconquerable Leningrad, is now linked by canal with both the Volga to the South and the White Sea to the North.

For over twenty years these and other moral reasons proved their worth. Yet, today, in the hour of our common triumph over Hitler, Russia hesitates. Being stronger than Peter the Great, she seems poised as if to follow him rather than Lenin's Foreign Secretary who guaranteed the independence of Estonia, Latvia and Lithuania "in view of the proclaimed principle of the Republic of Socialist Federative Soviets of Russia establishing the right of all peoples to self-determination." That principle, of course, is ours too. It brought peace to the Baltic as it establishes the pre-conditions of peace at all times everywhere. We cannot do without it. It is here that we and Russia truly meet.

In the United States the achievement and the rights of the three Baltic Nations have been stated in a manner that makes this test case of our pledges to the peace principles well understood there. Great Britain has a peculiar duty toward the Baltic. She was the first of the three Powers to fight Hitler. She was the first to welcome Russia as an ally when Hitler had launched his attack. She is nearest to Russia, nearest to the

(To be continued)

THE STORY OF LITHUANIA

By
REV. THOMAS G. CHASE

With a Foreword by
WILLIAM HENRY CHAMBERLIN

STRATFORD HOUSE, INC.
52 Vanderbilt Avenue New York 17, N. Y.

\$3.50 Postpaid

A complete history of the Lithuanian nation graphically and accurately related in twenty-nine chapters. Maps, chronology, bibliography, 390 pages.

The story of a people living on the eastern Baltic shores of Europe: their early origins; their extensive independent state from the thirteenth to the nineteenth century; their struggle to preserve the native language, which had been outlawed and banned by the Russian conquerors; their independent Republic of three million people during the twentieth century; their experiences during the Russian invasion of 1940, during the German invasion of 1941, and during the second Russian occupation which began in the summer of 1944.

In the foreword, Mr. Chamberlin writes: "Father Chase's work fills a gap in historical literature and deserves a wide reading. He carries the story of the Lithuanian people from early, almost prehistoric, times to the present day. . . . As a reference work on Lithuanian history it is highly valuable."

ACTIVITIES OF RECONSTRUCTION FINANCE CORPORATION WASHINGTON

Continuing to gain headway, the Reconstruction Finance Corporation's program to assist small business resulted in 36,409 inquiries being received from enterprises in all sections of the country during April and May, an increase of nearly 50 per cent over February and March, when 24,503 such requests were received.

In his bimonthly small business activities report to Congress and the President, for the period April 1 through May 31, 1946, Charles B. Henderson, Chairman of the RFC Board, today attributed the rising in inquiries to general quickening of understanding of the types of small business assistance made available by the Corporation, in cooperation with banks and other lending institutions, and to the progress that is being made in industrial reconversion.

During the period covered by the report, RFC acted upon 5,652 applications for surplus property assistance, completing 2,742 transactions involving \$1,793,000, of which more than 30 per cent were for veterans.

Of 12,052 inquiries for financial assistance in one form or another, 7,133 were handled directly by RFC. Of the balance, 2,852 were referred to banks, in keeping with the provisions of the RFC Act; as amended. Of this number, banks made loans in 338 cases and 539 applications were referred back to the Corporation for further consideration.

Baltic. In fact, she acted almost as god-father to Estonia, Latvia and Lithuania in 1918-19. Her trade with them throughout the inter-war period was as great as with the whole of the Soviet Union. She knows they form an integral part of Northern Europe, as much as Sweden or Denmark. She is aware of their achievements. . . . Even if Britain, for expediency's sake, wanted to forget them—how can she? She protested against Hitler's conquest of the Czechs and the Slovaks; she went to war against a Hitler bent on the destruction of Poland; without self-determination, we know, there is no salvation.

Unprincipled expediency cannot build a new peace. . . . Whether judged with the help of principles or of so-called practical considerations, the result is the same. Peace without liberty, without independence also for Estonia, Latvia and Lithuania, is a contradiction in terms, is impossible.

(From *The Baltic Nations* by W. W. Pick, London.)

LEGAL NOTICE
Notice is hereby given to all persons concerned that the Accountants in the following estates have settled their accounts in the office of the Register of Wills of Luzerne County and that the same will be presented to the Orphans' Court of said County for confirmation nisi on Monday, September 9, 1945 at 10:00 o'clock a. m.

Estate of Henrietta E. Mack, Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Trustee: John P. Wolf, Sr., Second National Bank, Wilkes-Barre, Trustee: Wm. Rittermeyer, Mary Louise Stryker, Exrx; Bridget Lyons, Mary H. Meyer, Exrx; Griffith Pritchard, Mary Williams and Rev. Robert L. Smith, Exrx; Lewis J. Davies, Wyoming National Bank, Wilkes-Barre, Exrx; Lucinda Buff, Chas. E. Buff, Exrx; J. Bernard Schnapp, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee: Geo. D. Lewis, Geo. L. Barnes and W. L. Morris, Exrx; Frances A. Edwards, Margaret Jones, Admx; Stella M. Jacobs, Peoples Sav. and Trust Co., Hazleton, Co-Exrx and Trustee; John M. Cease, Calvin W. Cease, Admx; J. Ed. Johnson, Elizabeth Johnson, Exrx; William F. Howell, Robert C. Howell, Exrx; Martin Hvidia, Joseph Hvidia, Admx; Miles J. McManus, Girard Trust Company, Trustee; Thomas E. Snyder, Girard Trust Company, Trustee; Frances Lucas, W. Gordon Williams, Admx; Willard L. Post, L. B. Jones, Exrx; H. F. Mooney, Geraldine A. Mooney and Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exrx; John C. Atwater, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exrx; Martha Shannon, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Exrx; Geo. W. Seybert, Dorothy S. Mercer, Admx; Charles P. Brown, Harold C. Snowden, Admx; Fred M. Kirby, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee; Sonner W. Kirby, Miners National Bank, Wilkes-Barre, Trustee (2 Accounts); Joseph Durkin, P. J. Conway, Gdn; Elizabeth Baker, Russell J. Penbridge, Exrx; Vincent Matzine, Michael Matzine, Admx; Anna Sisk, Margaret S. Mahallo, Exrx; Wm. I. Williams, Albert B. May and Kingston National Bank, Kingston, Exrx; Rev. Livewell Thomas, Livewell Thomas, Exrx; Walter Burgan, Belle R. Walton, Admx; Lazarus Rifkin, Harry Rifkin, Exrx.

JOHN SHIVELL,
Register of Wills and Clerk of Orphans' Court

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS

ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY

Mes siūlome jums Angliškalietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas dydžiū 6 coliai per 4" 400 puslapių; kietasis, stipriausis apdaila. Parduodama po \$4.00; dabar mes jumo siūlome bargena—atduoduome už \$3.00. Mes ju nedidelį skaidrį turime. Prakeis skubiai ufaisakyti.

Ufaisakant žodyna, mumis laikykite nerūškia, tik jđdek | konvertu kuponu su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškalietuvišką žodyna.

Užsakymus siūskite:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.
"GARSO" ADMINISTRACIJA!
Siūskite siūskite \$3.00 ir prašo prisiųsti Angliškalietuvišką žodyna:
Vardas: _____
Adresas: _____

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS LRKSA 4-TOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS PASISEKĖ VISAIS ATŽVILGIAIS

Norį diena buvo, debesuota ir lietinga, vis dėlto metinis L. R. K. S. A. 4-tos Penna. apskrities išvažiavimas, įvykęs peraitę sekmdienį, rugpjūčio 18-tą, 1946, Rocky Glen Parke, visais atžvilgiais pasisekė.

Žmonių suplaukė daug, matėsi iš visų kolonijų; programa buvo rimta ir įdomi; suvažiavimų nuotaika puiki. Visi turėjo progų linksmam praleisti laiką susitikę savo gimines, draugus ir pažįstamus, arba prie įvairių žaidimų, kurių parke yra daug ir įvairiausių.

Mėniškioji programa prasidėjo 4:30 P. M.

Programą gyvai vedė apskrities sekretorius Pranas Katilius.

Muziko Jono J. Šaučiūno vadovaujamas Stasio Šimkaus vyrų choras dviem atvejais sudainavo šias gražias lietuvių ir kitatautiškias dainas: "Koznas vienas," A. S. Pocius; "Lietuva brangi," J. Naujalis; "Atsiskyrimas," Serlog; "Beautiful Dream," Foster; "Rieda, skuba," J. Bertulio.

Kun. Stasys Vičiulis, juozapietis, neseniai atvykęs iš Italijos, pasakė įspūdingą kalbą. Apibūdino baises Lietuvių tautos vargas, kančias, išdraskymus, jis parodė giliai viltis, kad Lietuva vis tik atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę. Kad tą valandą greičiau priartintų, jis karštai ragino visus gyvius lietuvių viešingai ir ryžtingai veikti savo tautos ir senosios tėvynės gerovei.

Programos vedėjas perskaitė šio turinio rezoliuciją, kuri vienbaisiai užgirta:

WHEREAS, We protest the unlawful seizure of Baltic States and continuing terror, international lawlessness, blackmailing, and toting around Moscow made Baltic foreign ministers;

THEREFORE, We urge reaffirmation of American determination to uphold the principles of the Atlantic Charter and the immediate initiative for restoring independence of the Baltic States.

Po to sekė "Garso" dovanų išleidimas, kuriam vadovavo redaktorius M. Zujuš.

Išvažiavimo pasisekimui uoliai dirbo visas rengimo komitetas ir komisijos. Pačiam išvažiavime, ypatingai prie refrešmentų stando, kruopščiai darbavosi mena-geris Juozas Venslauskas, V. Le-liokas, J. Vaičaitis, P. Katilius, S. Galinis, J. Batvinskas, P. Tal-kevičius, Ant. Skurkis, P. Kara-šauskas, V. T. Kvetkas, M. Kup-rienė, Jonas Kazakevičius, Kazi-miera, Emilija ir Konstancija Ma-linskaitės, Elena Abojūtė, St. Klocek ir kiti.

Rengėjai pareiškia nuoširdžią padėką svečiams kalbėjtojui kun. Stasiui Vičiuliui ir jo palydovui kun. Anzalone; Stasio Šimkaus vyrų chorui ir jo dirigentui muz. J. J. Šaučiūnui; visiems darbi-ninkams ir gausingai publikai už atsilankymą ir paramą.

33-ČIA LIETUVIŲ DIENA

Ivyks

Pirmadienį (Labor Day)
Rugsėjo-Sept. 2, 1946
Sans-Souci Parke

August 18, 1946

Jamés F. Byrnes,
U. S. Secretary of State,
Peace Conference,
Palais du Luxembourg, Paris.

Dear Mr. Secretary:

Six thousand Lithuanians of Luzerne and Lackawanna Counties, Pennsylvania, attending the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America 4th District's annual outing, Sunday, August 18, 1946, at Rocky Glen Park, at a mass meeting accepted the following resolution:

WHEREAS, We wholeheartedly support your valiant stand for international decency;

PAIEŠKO

Paleikau Aloyzo Rimdekio, kilusio iš Norvikių kaimo, Gruzdžių valsčiaus, šilutės apskrities.

Taip pat paleikau Rimdevičienės Rimdeikių Anelės, kilusios iš tos pačios vietos.

Abudu pirmiau gyveno Scranton, Pa. Jie patys, arba kas apie juos žino, praneškite šio adresu:

ELEMNIS USAUSKAS,
8199 So. Halsted, Chicago, Ill.

Turite svarbų reikalą dėl Rimdekio ir Rimdevičienės.

At Frank Mockus, 8 Sycamore St., Westfield, Mass., paleikau Onos Onulaitytės (po tėvais), kilusios iš Valionos, Pralau atliepi, arba kas ja žino—pranešti.

Reikalui Esant Jums Mielai Patarnaus

Vincent W. Yanaitis
Laidotuvių Direktorius
(Special Director)
48 E. Stanton Street
Hudson, Pa.
Tel. W.R. 2-2414

Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. J. Sinkevičius.

Kurie mylėte gražias lietuvių dainas ir norite išgirsti gerų kalbų—nei vienas nepasilikt namie ir kitus kalbinkit ten dalyvauti. Rengėjai turės standas su refrešmentais.

Rengimo komitetą sudaro: Juozas Gober—pirmininkas, J. Višniauskas—vice pirm., P. J. Karšauskas—iždin., P. Ramanaukas—sekret.; spaudos komisija: A. Ambrozaitis, Leona Bogdon ir J. Višniauskas.

Muzikalės programos komisiją sudaro visi vargonininkai.

Lietuvių Dienos pelnas eis nuosavaus parko įsigijimui. Nuoširdžiai kviečiame visus ir visas atsilankyti.

Lietuvių Dienos Rengimo Komitetas

A. A. Mirusiems

A. a. Petras Brazis, numirė rugpjūčio 19-tą sesers Mrs. J. Bukaveckienės namuose, 1138 Main St., Port Griffith, palaidotas rugpjūčio 22-rą iš Pitts-boro Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Liūdesy paliko minėtą seserį, giminaites Marijoną Jasaitienę (Sites), Oną Levanauskienę ir kitus gimines. Laidojimu rūpinosi žinomas direktorius Edvinas Jasaitis.

A. a. Pranas Cėkmanskas, 67 m. gyv. 230½ Orchard Street, Exeter, palaidotas rugpjūčio 14 dieną iš Pittsboro Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

Forest City, Pa. Independent Klubo Nariams

Klubo susirinkimas įvyks rugpjūčio 25, 1946, parapijos svetainėje, tuoj po sumos. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsiimkėti savo duokles. Vasara baigiasi, laikas atsiteisti savo užsilikusias duokles. Taip pat turėsite apsarstyt metinio pasilinksminimo reikalus.

J. Purickis, pirm.
B. Slamienė, rašt.
V. Bulotas, išdin.

NAUJI TEOLOGAI GAVO SVENTIMUS VOKIETIJOJ

Amerikiečių Zona (LAIC)—Eichstato mieste, kur yra įkurta lietuvių seminarija, liepos 21 d. vyskupas M. Racki suteikė kunigystės šventimus šioms lietuviams—Juozui Budzeikai, Antanui Bukauskui, Viktorui Kalekui, Jonui Klimui, Stasiui Lissauskui, Vladui Šalaviejui, Vaclovui Šarkai ir Justinui Vaišviliui.

PAGERBĖ MARTYNO JANKAUS ATMINTI

Vakary Europa (LAIC)—Eilėje lietuvių tremtinių stovyklų buvo suruošti minėjimai neseniai mirusio aušrininko Martyno Jankaus. Vietomis išleisti jo darbus ir asmenį nušviečiantieji specialūs leidiniai.

Mankato, Minn.—Rugpjūčio 17-tą dėl baisių audrų žuvo 6 Minnesota gyventojai, 25 sužeisti.

Farmagusta, Cyprus.—Rugpjūčio 18-tą 1000 žydų imigrantų sukėlė didelės riaušės reikalauti leist juos Palestinon.

LABAI NAUDINGA KNYGA—

SVENTŲJŲ GYVENIMAI

Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksuota, puikiomis stipriais apdarais su auksu kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00. Užsilaikant knyga, laiško nėra reikalo rašyti, tik išpildykite šiamu paduotą kuponą, prisiųskite su \$4.00 "GARSUI", P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa., ir tuojau gausite "SVENTŲJŲ GYVENIMAI" knygą.

"GARSO" ADMINISTRACIJAI:

Eisiamai slunčiu \$4.00 ir prašau prisiųsti "SVENTŲJŲ GYVENIMAI" KNYGĄ.

Vardas
Adresas

DIDYSIS METINIS PLYMOUTHO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS BAZARAS

KUN. JONAS KAZLAUSKAS,
Bazaro Rengimo Komiteto Generalinis Pirmsėdis

MUZ. P. J. KARASAUSKAS,
Bazaro Rengimo Komiteto Vice Pirmsėdis

Šv. Kazimiero parapijos metinis bazaras prasidės rugpjūčio 26 dieną ir baigsis rugsėjo 1-mą dieną.

Bazaras bus laikomas parapijos kieme, 68 Chestnut St., Larksville, Pa.

Išleidimas šimto dolerių ir įvairių didesnių dovanų bus paskutinį vakarą, rugsėjo 1-mą.

Kviečiame vietinius ir svečius lankyti mūsų bazarą, išmėginti savo giliukį prie įvairių lošių ir linksmai praleisti laiką.

Rengimo komitetas: kun. kleb. A. J. Sinkevičius—garbės pirmsėdis, kun. Jonas Kazlauskas—generalinis pirmsėdis; muz. P. J. Karšauskas—vice pirmsėdis; padėjėjai—John Griškinas, Jos. Poznanski, Anthony Arbaciauskas, Edward Oblick, Ben McClosky, Vincent Akromas, Edward Krieger, Anthony Poškaitis, Raymond Poškaitis, Frank Mažeika.

Penny Stand: Dorothy Kupstas—Cashier; Nellie Rinkeveiz, Smulskis, Ulevicz, Jola Elemore, Nancy Stadulis, Marion Stradzas, Theresa Bolyak, Louise Stradzas.

PIRMOJI NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ DIENA GREENE, ME.

Rugpjūčio mėn. 4 d. pas lietuvių pranciškonus Greene, Me., labai jaukioje nuotaikoje praėjo Naujosios Anglijos Lietuvių Diena. Šioje šventėje, kuri Pranciškonų vienuolyno įkūrimo Greene dviejų metų sukaktįi pažyminti įvyksta pirmą kartą, dalyvavo net tolimų apylinkių lietuviai. Didesnės ekskursijos atvažiavo iš So. Bostono, Lawrence, Rumfordo, Lowell, Norwood, Brockton ir Lynn. Be to, netrukus suveičių iš New Yorko, tarp kurių pažymėtini Lietuvos vicekonsulas p. A. Simutis su šeima ir dail. J. Subačius. Gausiausia, žinoma, šventėje dalyvavo Lewistono lietuviai, kurie yra arčiausia prie Greene.

Rugpjūčio 3 vakare, Lewistono lietuvių Šv. Baltramiejaus draugijos salėje, buvo vakarienė. Ją suruošė Šv. Panelės Marijos Nesiliaujančios Pagalbos moterų draugija, kuriai vadovauja p. Rudokienė. Prie šio darbo labai nuoširdžiai prisidėjo ir kitos Lewistono moterys. Per vakarienę tikrai malonu buvo, iš įvairių vietų susirinkusiems, lietuviams susipažinti, pasiimkti ir paklausti įdomių kalbų.

Ją atidarė p. Rudokienė. Po to Pranciškonų Provincijolas aukštai gerb. tėv. Justinas Vaškys, O.F.M., nuoširdžiai pasveikino šventės dalyvius ir tuojau buvo sugiedotas Amerikos Himnas. Paskui kalbėjo Lietuvos vicekonsulas New Yorko p. A. Simutis, iškeldamas dabartinę kritišką Lietuvos padėtį, ragindamas netikėt komunistų melams ir kviesdamas visus prie tėvynės gelbėjimo darbo. Vicekonsulo kalba buvo palydėta ugningomis ovacijomis.

Po jo tarė šodį neseniai iš Vokietijos atvykęs inž. Sabanas, kuris, pats pergyvenęs Lietuvos okupaciją, vaidžiū papasakojo

Five Cent Stand: Anna Kriefskė—Cashier; Irene Stankūnas, Eleanor Bogdon, Joan Karazusky, Joan Blasko, Helen Stadulis, Elenore Yenchek, Irene Stankūnas, Eleanor Jonūška, Agnes Ulevicz, Genevieve McTavage.

Refreshment Stand: Cashiers—Elsie Valukonis, Leona Bogdon, Mary Kazlauskas, Anna Ryscavage, Helen Miškiniš; darbininkai: Frank Mažeika, Andrew Zelionis, Plymouth; Leon Kairo, Anthony Truskauskas, Edward Oblick, Anthony Matelonis, Matelonis, Winslow, Anthony Poškaitis, Raymond Poškaitis, Edward Krieger, Anthony Arbaciauskas, Walter Arbaciauskas.

Stand 4—Refreshments: Jemnie Rynkevich, Eleanor Muchlein—Cashiers; Mrs. Nellie Narecki, Mrs. Anna Kuechel, Mrs. Elizabeth Ragelis, Mrs. Anna Zalonis.

Stand 5—Merchandise: Mrs. Frank Poškaitis, Mrs. Helen Yanūška.

Stand 6: Nellie Truskoški, Mary Truskoški.

Stand 7: Mrs. Agnes McCloskey, Mrs. Edward, Oblick, Mrs. Walter Arbaciauskas, Mrs. Kristofoski.

Stand 8—Fish Pond: B. V. Sodality.

Stand 9—Blanket Stand: Catherine Yudichak, Verna Snieka.

Stand 10: Jos. Simonitis, Walter Butnick.

Stand 11—Horses: Mr. Vickoski, Mr. Narecki.

Stand 12—Penny Pitch: Robert Gardzalla, Leonard Kristofoski, Frank Poškaitis, Charles Edunk.

Prie Hot Dogs ir Blynų: Mrs. Matelonis, Mary Kubilius, Carmalita Arbaciauskas, Mrs. Yenchek.

ris savo lėktuvu virš vienuolyno parodė įvairiausių pratimų.

11 val. vienuolyno kopytyoje šv. Mišias atlikė ir pamokaš pasakė tėv. dr. Leonardas Andriekus, nušviesdamas lietuvių pranciškonų kūrimesi tikalus Amerikoje. Per šv. Mišias gražiai pagiedojo patys šventės dalyviai ir solistė p. Rymaitė iš Lawrence.

Po pietų, vienuolyno miškelyje, įvyko lietuviškas pailpinimas arba piknikas, kurio metu dar kalbėjo aukštai gerb. Pranciškonų Provincijolas, vicekonsulas p. A. Simutis ir tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M. Po to švepiančiame miškelyje buvo gražiai pažaišta ir padainuota. Šventės dalyviai savo aukomis nuoširdžiai parėmė naujojo pranciškonų vienuolyno statybos vajų. Loterijoje pirmąją premiją laimėjo p. Drigotas, antrąją Mr. Murphy—abu iš Lewistono ir trečiąją Mrs. Scatt iš Sabbath, Me.

Prieš vakarą iš tolimo Lawrence, gerb. kunigų Kenstaviciūsių ir Bernatonio lydimas, atvyko įėjmus Amerikos Lietuvių veikėjas ir didelis pranciškonų geradaris gerb. kun. Pr. Juras. Šventės dalyviams, nors ir trumpą valandėlę, labai malonu buvo savo tarpe matyti šiuos svečius.

Naujosios Anglijos Lietuvių Diena visiems paliko gražų įspūdį. Tai buvo pirmas toks didelis lietuvių sąskritis Maine valstijoje. Jis ir toliau bus daromas kasmet.

Ši šventė, be abejo, labai daug prisidėjo prie lietuvių suartėjimo ir jų tarpusavės vienybės palaikymo šioje apylinkėje. O tai yra be galo svarbu! Nes tik būdami vieningi, Amerikos lietuvių galės išlaikyti savo gimtąją kalbą ir savo tautos papročius; tik vieningai dirbdami, jie išgelbės savo tėvynę. Taigi, visuomet "Vardan, tos Lietuvos vienybė te žydi!"

Kazys Vingis

ANGLŲ TEISMAS BAUDZIA TERORISTUS

Jeruzalė.—Rugpjūčio 18-tą anglų teismas pasmerkė mirties bausme 18 jaunų žydų teroristų, o 4 žydes viso amžiaus kalėjimu. Teismas juos surado kaltais sprogdinimpe Haifa geležinkelio dirbtuvių.

Palestinoje laukiama naujų neramumų ir teroro aktu.

Portland, Me.—Rugpjūčio 17 dieną dėl naujo aliejaus tankerio Diamond Island eksplozijos žuvo 2 jūreiviai, 15 sužeisti.

Trieste, Italija.—Rugpjūčio 18-tą dėl minų eksplozijos žuvo 43 asmenys, 57 sužeisti.

Saco, Mė.—Rugpjūčio 18-tą dėl buso ir automobiliaus susitrenkimo žuvo 5 asmenys.

Hiroshima, Japonija.—Rugpjūčio 13-tą traukinio nelaimėje žuvo 32 asmenys, 57 sužeisti.

NUMIRE IGNAČAS MATUSEVSKIS

New York.—Šeštadienį, rugpjūčio 3, užatakuotas širdies ligos, numirė Ignacas Matusevskis, 55 metų, vienas iš gabiųjų čia—Amerikoje—lenkų laikraštininkų; o trečiadienį, rugpjūčio 7-tą, iš tenykštės Šv. Stašaišvo bažnyčios palaidotas Queen's Kalvarijos kapinėse.

Vėlonis Ignacas Matusevskis prieš savo atvykimą Amerikon, tarp kita ko, anksčiau, buvo Lenkijos valstybės išdo-finansų ministru. Vokietiams užpuolus Lenkiją, buvo matoma, kad ji—Lenkija—suklups... tai jis sugebėjo (kas daugeliui atrode neįmanoma) išgelbėti Lenkijos išdo 70 milijonų dolerių auksos.

Gi mums, lietuviams, a. a. Ignacas Matusevskis tuo turi būti nebužmirštama asmenybė, kad jis savo labai gabilia plunksna, bendin-damas savąją tėvynę Lenkiją, kartu gynė ir Lietuvą. Jis nepalaužiamu užsispyrimu savo raštuoze vis tvirtindavo, kad be liasuvo Lietuvos nebeįmanoma ir laisva Lenkija; nes, mat, paak jo, geografinis padėjimas—aplinkuma to reikalauja.

Ignacas Matusevskis, nors ir tikras lenkas—gimęs Varšuvoje, bet, matyt, moksėjo, šale kitų kalbų, ir mūsų, lietuviškąją—kadangi dažnai jo straipsniai-rašiniai būdavo išmarginti ne tik paskirais lietuviškais žodžiais, bet ir ištisiais sakiniais ir tai taisyklinga kalba.

Mes, lietuviai, dažnai minime ir girmame Alviną O'Konskį ir Karolį Rozmareką už jų užsistojimą ir užtarimą Lietuvos. Tas iš mūsų pusės yra pagirtina. Bet, a. a. Ignacas Matusevskis irgi buvo nuoširdus lietuvių bičiulis, į Ameriką Matusevskis atvyko rugsėjo 2, 1941 m.

K. Vidikauskas

Yokosuka, Japonija.—Rugpjūčio 17-tą japonų admiralas Shiro Sato, dėl pralotės karo, nušėdė savo žmoną, du vaikus ir patį nusizuodė.

NOREIKŲ LAIDOJIMO ĮSTAIGA

JUOZAS NOREIKA
Laidotuvių Direktorius
Reikalui esant, visuomet įpag-rėngę suteikti nuoširdų ir ma-dagų patarnavimą.
2428 North Main Avenue
Phone 2-5722 Scranton, Pa.

Metinis Plymouth'o Švento Kazimiero Parapijos BAZARAS

Rugpjūčio 26-31 ir Rugsėjo 1, 1946
PARAPIJOS KIEME
68 Chestnut Street
Plymouth, Penna.

[VAIRIAUSI LOSIAI SU VERTINGOMIS DOVANOMIS; REFRESMENTAIS IR ĮVAIRO PALINKSMINIMAI. BAZARO RENGEJAI UZKVIECIA VISUS-VISAS LINKSMAI PRALEISTI LAIKĄ IR IŠMĖGINTI SAVO GILIUKĮ.]